

**UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
(KELANTAN)**

**TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
HAJI MD ZAIN BIN AB. HAMID
TOKOH SEJARAH BANGUNAN SEKOLAH MENENGAH KEBANGSAAN SULTAN
IBRAHIM SATU (1)**

OLEH:

NOR AIN IZATI BINTI IBRAHIM

2017521373

NUR ARINA AYUNI BINTI MOHAMMAD RAZUKI

2017927531

**PROJEK INI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (FEB 2019 – JULAI 2019)**

TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
HAJI MD ZAIN BIN AB. HAMID
TOKOH SEJARAH BANGUNAN SEKOLAH MENENGAH KEBANGSAAN SULTAN
IBRAHIM SATU (1)

OLEH:

NOR AIN IZATI BINTI IBRAHIM

2017521373

NUR ARINA AYUNI BINTI MOHAMMAD RAZUKI

2017927531

PROJEK INI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (FEB 2019 – JULAI 2019)

PENGHARGAAN

PENGHARGAAN

Assalamualaikum, Alhamdulillah. Pertama-tama bersyukur ke hadrat Illahi dengan limpah dan kurniaNya kami dapat menyiapkan dan menyempurnakan tugas yang telah diberikan oleh pensyarah kami iaitu Puan Nurulannisa Binti Abdullah. Dengan izinNya, kami berjaya menyiapkan tugas yang diberikan dalam waktu yang telah ditetapkan.

Kami ingin merakamkan setinggi-tinggi penghormatan kepada Cikgu Haji Md Zain Bin Ad. Hamid di atas perkongsian maklumat yang telah diberikan berkaitan tajuk tugas kami iaitu bangunan bersejarah di Kelantan, Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim Satu (1). Beliau merupakan tokoh yang sangat membantu serta memberikan kerjasama yang baik dalam menjayakan tugas ini.

Selain itu, kami juga ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada pensyarah kami iaitu Puan Nurulannisa Binti Abdullah kerana telah banyak memberi tunjuk ajar serta bimbingan kepada kami bagi subjek IMR604 Pendokumentasian Sejarah Lisan ini. Jasa dan pengorbanan pensyarah kami dalam memberi ilmu dan tunjuk ajar sangat berharga dan tidak ternilai. Bantuan dan nasihat yang diberikan amat berguna sepanjang menyiapkan tugas yang diberikan kepada kami. Jasa beliau akan kami kenang hingga ke akhir hayat kami.

Seterusnya, terima kasih juga kami ucapkan kepada kedua ibu bapa kami kerana tidak jemu dalam memberikan sokongan, dorongan dan semangat kepada kami sepanjang tugas ini berlangsung. Tidak lupa juga kepada kawan-kawan sekelas yang banyak membantu secara langsung mahupun tidak langsung. Akhir sekali, terima kasih kepada mana-mana pihak yang terlibat dalam menyiapkan tugas ini.

Sekian. Terima kasih.

ABSTRAK

ABSTRAK

Abstrak: *Temubual ini adalah antara pelajar dan tokoh iaitu Cikgu Haji Md Zain Bin Ab. Hamid mengenai bangunan bersejarah di Kelantan iaitu bangunan di Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim Satu (1). Transkrip temubual ini dijalankan di W2/165C, Lorong Seri Teja, 17000 Pasir Mas, Kelantan iaitu di rumah beliau pada hari Ahad, 5 Mei 2019 bermula jam 2:00 petang. Cikgu Haji Md Zain Bin Ab. Hamid merupakan bekas guru Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim Satu [SMKSI] yang berkhidmat sebagai guru pada tahun 1977 sehingga tahun 1995 iaitu selama 18 tahun. Beliau merupakan guru yang lama berkhidmat di SMKSI dan mengetahui sejarah bangunan di SMKSI. Temubual ini juga mengisahkan serba sedikit mengenai latar belakang beliau serta salasilah tentang keluarga beliau. Ketika temubual ini dijalankan, kami dapat mengetahui tentang sejarah-sejarah bangunan di SMKSI. Antaranya ialah terdapat salah satu bangunan lama di SMKSI yang pada asalnya merupakan stor simpanan padi dan beras yang telah dibina dan digunakan oleh tentera Jepun. Sekolah ini juga dikenali sebagai 'Sekolah Rumah Padi'. Cikgu Haji Md Zain Bin Ab. Hamid juga ada menyatakan tentang harapan, pandangan, pendapat dan nasihat beliau tentang sejarah bangunan terhadap masyarakat terutamanya kepada generasi muda.*

Kata kunci: *Tokoh, guru, bangunan, sejarah, Jepun.*

ISI KANDUNGAN

ISI KANDUNGAN

TAJUK	MUKA SURAT
Penghargaan.....	i
Abstrak.....	ii
Isi Kandungan.....	iii
Biodata Tokoh.....	iv
Pengenalan.....	v
Transkrip	
Bahagian 1: Latar Belakang Tokoh.....	1 - 9
Bahagian 2: Sejarah Pendidikan.....	10 - 14
Bahagian 3: Sejarah Pekerjaan.....	15 - 19
Bahagian 4: Sejarah Bangunan SMKSIS.....	20 - 48
Bahagian 5: Bangunan Asrama SMKSIS.....	49 - 59
Bahagian 6: Isu dan Masalah.....	60 - 70
Bahagian 7: Kejayaan.....	71 - 76
Bahagian 8: Lokasi.....	77
Bahagian 9: Harapan.....	78 - 82
Senarai Soalan.....	83 - 89
Log Wawancara.....	90 - 93
Diari Kajian.....	94 - 97
Indeks.....	98 - 100
Rujukan.....	101 - 102
Lampiran	
Gambar.....	
Surat Perjanjian.....	

BIODATA TOKOH

BIODATA TOKOH

BIODATA TOKOH SEJARAH BANGUNAN SEKOLAH MENENGAH KEBANGSAAN SULTAN IBRAHIM SATU(1)	
Nama	: Haji Md Zain Bin Ab. Hamid
Umur	: 77 Tahun
Status	: Telah Berkahwin
Tempat Tinggal	: W2/165C, Lorong Seri Teja, 17000 Pasir Mas, Kelantan
Bilangan Anak	: 6 orang (2 lelaki 4 perempuan)
Kerjaya	: <ul style="list-style-type: none"> • Guru

PENGENALAN

PENGENALAN

Transkrip ini mengandungi sesi wawancara bersama Haji Md Zain Bin Ab. Hamid yang telah dijalankan pada hari Ahad, 5 Mei 2019 bermula jam 2.00 petang hingga 4.00 petang bertempat di W2/165C, Lorong Seri Teja, 17000 Pasir Mas, Kelantan. Beliau merupakan bekas guru yang telah berkhidmat lama di Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim Satu (SMKSIS) iaitu pada tahun-tahun 1977 sehingga tahun 1995 iaitu selama 18 tahun.

Transkrip ini menceritakan tentang latar belakang beliau berserta sejarah bangunan sekolah iaitu SMKSIS. SMKSIS merupakan sekolah tertua di daerah Pasir Mas. SMKSIS telah dianugerahkan oleh Kementerian Pelajaran Malaysia sebagai sekolah Premier. Bangunan SMKSIS juga bersejarah kerana terdapat salah satu bangunan yang pada asalnya merupakan stor simpanan padi dan beras yang telah dibina dan digunakan oleh tentera Jepun. Sekolah ini juga dikenali sebagai 'Sekolah Rumah Padi'.

Selain itu, beliau juga berkongsi tentang pandangan dan nasihat beliau terhadap generasi kini yang semakin hari semakin membimbangkan. Melalui pengalaman beliau sebagai seorang guru, beliau menasihati kepada generasi muda supaya bijak dalam membuat keputusan dan berfikir dahulu sebelum mengambil tindakan supaya generasi-generasi akan datang tidak menyesal di kemudian hari. Beliau juga berharap generasi muda lebih menghargai sejarah kerana ia sangat bernilai kepada negara kita.

TRANSKRIP

TRANSKRIP

Rakaman ini berkisah tentang temubual sejarah lisan yang telah dijalankan oleh Nor Ain Izati Binti Ibrahim dan Nur Arina Ayuni Binti Mohammad Razuki bersama Haji Md Zain Bin Ab. Hamid mengenai Sejarah Bangunan Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim Satu (1). Temubual ini dijalankan di W2/165C, Lorong Seri Teja, 17000 Pasir Mas, Kelantan pada 5 Mei 2019. Berikut adalah hasil rakaman.

Petunjuk:

HMZ: Haji Md Zain Bin Ab. Hamid

NAA: Nur Arina Ayuni Binti Mohammad Razuki

NAI: Nor Ain Izati Binti Ibrahim

BAHAGIAN 1: LATAR BELAKANG TOKOH

NAA : Assalamualaikum cikgu. Kami pelajar dari UiTM Cawangan Kelantan ingin menemuramah cikgu mengenai sejarah bangunan Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim Satu [SMKSIS]. Sebagai permulaan perbualan kita pada hari ini, boleh cikgu nyatakan nama penuh cikgu?

HMZ : Nama saya - - *tok payoh* [tidak perlu] haji *ah dih* [la kan] ni. Md Zain. M-D, Haji Md zain. M-D-Z-A-I-N bin A-B *full stop* [noktah] H-A-M-I-D.

NAA : **Apakah nama panggilan cikgu?**

HMZ : Tahu. *sambile* [sambilan] *kalu* [kalau] SIS [Sultan Ibrahim Satu] *boh* [boss] Jeng *ore* [orang] panggil. *boh* [Boss] lah B-O-S-S Jeng. *pasal* [sebab] kita *kane kane huduh huduh situ kei* [penolong kanan di situ]

NAA : **Apakah pekerjaan cikgu sekarang?**

HMZ : *Ho takdok*. [Ya tiada] Kerjaae? [pekerjaan] *takde* [tiada] *kerja doh* [dah]. *doh* [dah] pencen. *takde* kerja *sambile* [sambilan] la sebab *umo nyo tujuh puluh tujuh tahun dah* [77]. *Gapo lagih* [apa lagi]?

NAI : **Cikgu asal mana eh?**

HMZ : Sini. Asal kampung kubang bemban *jale* [jalan] meranti. Kampung kubang bemban *jale* [jalan] meranti Pasir Mas.

NAA : **Tempat tinggal cikgu sekarang?**

HMZ : Tempat tinggal *W duo palang oblik satu ne limo C* [W2/165C] Huruf besar Lorong Seri Teja, 17000 Pasir Mas.

NAI : **Nak tahu tentang ahli keluarga cikgu, pasal ibu bapa , pasal adik beradik**

HMZ : *Sayo ado* [saya ada] sembilan adik bradik. Awalnya, pada awalnya *sembile* [sembilan][9] ibu *bapok* [bapa] la, duo [dua][2] ibu *bapok* [bapa]. Jadi skarang ni yang *adonyo* [ada nya] yang meninggal – nati. Ado satu satu duo tigo pat. Ye, Skarang *ado* [ada] pat adik bradik. pat orang. *Limo* [lima] [5] *sudoh* [sudah]

meninggal.

NAI : *Nok* [nak] tahu nama ibu *bapok* [bapa] *cikgu*?

HMZ : Ab. Hamid Bin Yusof, Halimah Binti Awang Hamat

NAA : **Hamat?**

HMZ : H-A-M-A-T

NAA : *Kalu bulih nok tahu namo* [kalau boleh nak tahu nama] *adik bradik cikgu*.

HMZ : *Cikgu ingat ko* [ke]?

Ha ado [ya ada] ingat yang yang sulung Habsah Binti Abdul Hamid meninggal

buat kurunge [kurungan] meninggal, *duo* [dua]- -

NAA : **Umur?**

HMZ : *Sayo* [saya]?

NAA : **Yang hamsah. Umur?**

HMZ : Habsah.H-A-B-S-A-H. Umur *dio* [dia] lebih kurang *lapan puluh* [80]. Haa meninggal. Pastu *sayo nombo duo* [saya nombor dua][2]. Md zain Abdul Hamid.

NAI : **Cikgu 77 umur?**

HMZ : *Haa* [ya] 77. Nombor *tigo* [tiga][3] Hazanah. Hazanah binti abdul hamid.

NAA : **Umur?**

HMZ : Umur 75 gitu lah. Meninggal. *Kurunge* [kurungan] meninggal. Lepas Hazanah, Mat Husin. Mohamad Husin Abdul Hamid.

NAA : **Mohamad?**

HMZ : Mohamad Husin. Meninggal *jugok* [juga]. Umur 34. Guru. Bekas guru. Husin-- Mohd Nor. N-O-R. Bin Abdul Hamid *blako* [semua] tu. *Takdok mok* [tiada ibu] lain (ketawa) meninggal - umo 70. Lepas Mohd Nor, Naemah, Naemah N-A-E-M-A-H. Naemah Binti Abdul Hamid. Baru meninggal dalam sebulan lebih *tigo puloh* [tiga puluh] hari lebih kurang. Umur 70 la. *Tu* [itu] suri *rumoh blako* [rumah semua] tu *deh* [ya]. *Hok tino tu suri rumoh blako* [yang perempuan itu suri rumah semuanya]. *Pah* [selepas] Naemah, Mohd Zaki pesara JKR. *Enginia* [Engineer] [Jurutera]. Dia balik England *ni* [ini]. Bekerja sendiri.

NAI : **Umur *brapo* [berapa] cikgu?**

HMZ : Umur *dio* [dia] *nam puloh* [enam puluh] [60] lah *nam puloh limo* [enam puluh lima][65] *gitu* [macamtu] lah. *Pahtu* [selepas itu] Halijoh. *Kurunge ore* [kurungan orang] panggil *namo dio loni* [nama dia sekarang] zunani. Tapi *dale* [dalam] surat *branok* [beranak] Halijoh Binti Abdul Hamid. Suri *rumoh* [rumah] *limo puloh nam* [lima puluh enam] [65] lah. *Pastu* [selepas itu] Mohd Zaim. yang ke *semile* [sembilan] [9] ini *dok* [kan]?

NAA : *Haah* [Ya]

HMZ : Mohd Z-A-I-M. 50an skarang ni. *Enginia* [*Engineer*] [Jurutera] *IR* [*Insinyur*] [Jurutera] la *duo duo* [kedua-dua] beradik tu *bulih* [boleh]- - tahuu I-R?

NAA : **Yang tinggi?**

HMZ : *Haa* [Ya] dia *bulih* [boleh] cop laa *bulih* [boleh] *soh* [sah] orang.

NAA : **IR kijo gano** [kerja macam mana]?

HMZ : IR jurutera awam. Abang *dio* [dia] pun jurutera awam *jugok* [juga].

NAI : **Kerja kat** [dekat] mana?

HMZ : *Duk wak buko sdiri* [Tengah buat pembukaan sendiri]. *Jabat dio ado* [pejabat dia ada] di TESCO.

NAA : **Nama syarikat? Tok** [tak] tahu?

HMZ : (ketawa) *Sayo kalu ado* [Saya kalau ada] kenduri baru pergi. *Tidok* [jika tidak] tak pergi. Syarikat sendiri. *Haa* [Ya] lagi?

NAA : **Status cikgu?**

HMZ : (ketawa) Datuk laa. *Atuk doh* [datuk dah]. Status datuk. Status berkawen. Isteri *sayo namo* [saya nama] Shaepah. Shaepah binti Umar. 70 - -'47- - 72. *Pastu anak* [selepas itu]- -

NAA : **Bekerja?**

HMZ : Eh *takdok* [tidak]. Suri rumah S-R.

Anok [anak] Mohamad Ramizu. R-A-M-I-Z-U. Bin Md Zin lah.

NAA : ***Umo brapo* [Umur berapa] cikgu?**

HMZ : *Umo dio* [Umur dia]- -tahun '67 brapo? 52. Itu *ore* [orang] panggil *apo* [apa] stesen masta *keto api* [kereta api]. *Kijo keto api* [Kerja kereta api]

NAA : ***Bawak* [Bawa]?**

HMZ : Tak. Dia jaga stesen lah. Stesen *mace* [macam] Pasir Mas *ado kei sore* [ada kan sorang] - - *duo* [dua], Razana R-A-Z-A-N-A Razana Binti Md Zain lah. Umo '70 - - *brapo* [berapa]? 49 dok? Guru, suami *dio situ* [dia disitu] lah abah *tepon* [telefon] itu. *Dio* [dio] penolong *kane* [kanan] di Tendong.

NAA : **Guru dekat mana cikgu?**

HMZ : Dulu Sekolah Rendah Ibrahim *Dua* [2]. *Pahtu* [Selepas itu]Ruhil Amani, Amani *PPD* [Pejabat Pelajaran Daerah] sekali *ngan* [dengan] abah. *PPD* [Pejabat Pelajaran Daerah] Bahasa Inggeris. *Kurunge* [kurungan] Bahasa Inggeris.

NAA : **Penolong *panje jugok* [panjang juga] la untuk Bahasa Inggeris?**

HMZ : Dia mengurus Bahasa inggeris. *Dio menengok ore* [dia memantau orang] Bahasa Inggeris, mengajar semua Bahasa Inggeris. Penyelia *ko gapo tok tahu* [atau apa

tak tahu] lah.

NAA : *Umo wapo* [Umur berapa] **cikgu?**

HMZ : '72. 49 eh 47. *Dok* [kan]? *Dei* [sempat] tulis?

NAI : *Haa dei* [Ya sempat]

HMZ : *Lepahtu* [selepas itu] Mohd Hamzabi H-A-M-Z-A-B-I *hokni* [yang ini] Mercedes ini dio bui *ni* [ini]. Dio insurans. AIA *American Insurance* - - gapo [apa]. *American Insurance* la syarikat Hong Kong ni. *Hokni sore* [yang ini seorang] balik U-S. *Ngaji* [belajar] luar negeri ini *hokni ni* [ini].

NAI : *Umo wapo* [Umur berapa] **cikgu?**

HMZ : Umur '76, 43. Nazrana N-A-Z-R-A-N-A Binti Md Zain la. '80 lahir - - *brapo, pat puloh* [berapa, empat puluh]?

NAI : *Tiga puluh Sembilan* [39]?

HMZ : *Haa* [ya] tiga puluh Sembilan 39. Bongsu. Yang itu guru Fizik Bangi Sekolah Menengah Seri Indah Bangi. Eh seri Indah Serdang. Seri Serdang. UPM la dekat dengan UPM. Bongsu Normazidah dekat. '85 lahir. Brapo?? KWSP Kumpulan *we* [wang] simpanan pekerja. Puchong. Di puchong. *Takdok dohlaa* [tiada sudah]. Cucu duo puluh empat orang [24] *semo* [semua](ketawa) *Ko keno oyak one by one* [atau kena beritahu satu per satu]? Tak payahlah.

NAA : **Kalau cikgu ingat sikit sikit *ko* [ke]?**

HMZ : Ho bulih.

Hoo anak sulung ado limo, limo ore [Ya anak sulung ada lima, lima orang].
Sore jate duo tino [seorang lelaki, duaperempuan] - - *limo* [lima]- - *pat tino*
[empat perempuan]. *Ado* [ada] gamba keluarga [gambar keluarga] saya gi - -. *Tu*
sayo gi [Itu saya pergi] Turkey *bule* [bulan] *dua belas* [12] *habih keluarga*
[habis keluarga]. Jadi *kalu* [kalau] *Ramizu ni* [ini] *Ramizu* - - *napok* [nampak]?
(tunjuk gambar) Haji Md Zain *family trip* [percutian keluarga], Turkey, 10
Disember hingga 17.

NAA : **Tahun bila itu ?**

HMZ : Tahun ini la. Baru 2018. Ini *tuwe* [tuan] dio -*mano* [mana] - - Ini Ramizu anak
sulung. Jadi anak dia nya *limo*[lima] [5] - - *nok namo one by one* [nak nama satu
per satu]?

NAI : **Eh takpe. Tak payah. Anak kedua itu?**

HMZ : Anak kedua, ini Razana cikgu Ibrahim satu sekolah rendah, Ibrahim Dua.
Razana anak *lima* [5]. Syaima cikgu pendidikan khas di Penang.

NAA : **Anak ketiga *ado brapo ore anak* [ada berapa orang anak]?**

HMZ : *Ketigo* - - *one two three ni*[satu dua tiga] Ruhil PPD *anak* [anak] lima [5]. *Sore*
pue [seorang perempuan] yang ketiga itu Fatin *gi* [pergi] Kuantan buat radiology
buat x-ray jadi *nombo brapo pulok* [nombor berapa pula]? *Sakni* [tadi] yang

ketiga, yang keempat yang ini (tunjuk gambar) Mohd Hamzabi dia balik US boss insurance ni.

NAA : Anak berapa *ore* [orang]?

HMZ : Anok *one, two, three* [satu dua tiga], (ketawa) tiga. Ke lima Nazran cikgu Fizik ini di Bangi. Anak empat [4]. Bongsu ini (tunjuk gambar) Normazidah KWSP. Anak dua. Ini semua *ni* [ini] keluarga. Menantu, cucu, anak *pastu* [selepas itu] ada *staff* [pekerja] dia tiga *ore* [orang]. Ini buas buas *ni* [ini] *hok* [yang] kecil. *Hero* [pahlawan].

TAMAT BAHAGIAN 1

BAHAGIAN 2: SEJARAH PENDIDIKAN

- NAA : *Okay* [Baiklah] **sekarang nak tanya cikgu tentang sejarah pendidikan cikgu, nak tahu tentang tempat belajar sekolah rendah cikgu.**
- HMZ : Saya belajar Sekolah Rendah Sekolah Kebangsaan Pasir Mas, nama dia dulu. Ini dekat dengan padang bola jadi dikenali sekarang sebagai Sekolah Kebangsaan Pasir Mas. Jadi situ saya - - 1947. Sampai darjah *nam* [enam]. *pastu* [selepas itu] masuk Sekolah Ibrahim Satu *remove* [tukar] kelas tahun '96 *LCE* [*Lower Certificate of Education*] [Sijil Pendidikan Rendah] *empat* [4] tahun - - '60 sayo masuk perikso *LCE* [*Lower Certificate of Education*] [Sijil Pendidikan Rendah]. Tahun *ne puloh* [enam puluh] ['60] *limo puloh semile* [lima puluh sembilan] [59], *limo puloh lape* [lima puluh lapan] ['58], *limo puloh tujuh* [lima puluh tujuh] ['57], *limo puloh ne* [lima puluh enam] ['56]. Tahun *ne puloh* [enam puluh] ['60] *LCE* [*Lower Certificate of Education*] [Sijil Pendidikan Rendah]. Maknanya saya masuk *skoloh* [sekolah] *situ* [disitu] tahun *ne puloh tujuh* [enam puluh tujuh] ['67] la.
- NAI : **Nak *tanyo* [tanya], *remove* [pertukaran] kelas tu *gano* [macam mana]?**
- HMZ : Kelas peralihan *ore* [orang] panggil. Maknanya belajar ikut Bahasa Inggeris. Semua Bahasa Inggeris. *Ore* [orang] panggil *remove* kelas. Bahasa pengantarnya ialah Bahasa Inggeris. Jadi *LCE ore* panggil *Lower Certificate of Education* [Sijil Pendidikan Rendah].

NAA : **Kira semua subjek itu Bahasa Inggeris la?**

HMZ : Semua Bahasa Inggeris la tinggal Bahasa Melayu *ngan* [dengan] *ugamo* [agama] jah. Itu *ore* [orang] panggil *remove* [peralihan] kelas. Saya rezeki la nasib baik, *bulih* [boleh] naik *tingkate pat* [tingkata empat] *maso* [masa] tu saya dapat P *ore* [orang] panggil P Promotion ini naik kelas lah. Jadi LCE [*Lower Certificate of Education*] [Sijil Pendidikan Rendah] ni *kalu tok pass* [kalau tidak lulus] Inggeris *tokleh* [tidak boleh] naik kelas. *Keno perikso* [kena peperiksaan] semula. *Kalu tok lepas gak dio* [kalau tidak lulus juga dia] di - - *bue* [buang] lah. Jadi saya clear [lulus] selepas itu memandeke [memandangkan] adik bradik saya ramai *semile* [sembilan] beradik, saya ini nombor *duo* [dua] yang lain *duk* [sedang] belajar lagi, *ore* [orang] tua saya nasihat pergi maktab lah, saya *mitok* [mintak] maktab guru, masa tu maktab LCE [*Lower Certificate of Education*] [Sijil Pendidikan Rendah] bulih sijil jah takpo doh. Saya bulih P, P Promotion PL Promotion Limited, C certificate, *tiga* [3] tangga masa tu, jadi saya *bulih* [dapat] P, saya duduk *tikate pat* [tingkatan empat], *pat bule* [empat bulan], selepas itu saya *mitok* [mintak] maktab *bulih* [dapat] lah. Masa tu *ore bulih* [orang dapat] C pun *bulih doh* [boleh dah] maktab. Masa dulu *takdok* [tiada] - - *bulih* [dapat] Raub. Maktab *ore* [orang] panggil Maktab Perguruan Raub di TC Raub, di Training Center Pahang, 1961, 1963.

NAA : **Tiga tahun?**

HMZ : *Ha*. [Ya] Tiga [3] tahun. Selepas itu lulus situ jadi cikgu lah, mengajar di Sekolah Kebangsaan Becah Laut Tanah Merah, pusing pertama.

NAI : **Becah?**

HMZ : Ha. B-E-C-A-H, Becah laut. Nama tempat *takleh uboh* [tidak boleh ubah].
Kemudie [kemudian], *duk situ limo taun* [duduk disitu lima tahun] tukar ke
Meranti, *dale* [dalam] Meranti - -

NAA : **Tahun bila tu cikgu Meranti?**

HMZ : *Nati* [sekejap] – saya masuk saya *perikso* [periksa] MCE *Malaysian Certificate of Education* [Sijil Pendidikan Malaysia] *ore* [orang] panggil *kei* [kan], dulu pengantar Inggeris MCE *Malaysian Certificate of Education* [Sijil Pendidikan Malaysia] tahun '65, ambik paling *debet dohtu* [rendah dahtu], *tubik namo* [keluar nama] saya *dale* [dalam] surat kabar *bulih nombo tigo* [dapat nombor tiga], *tubik dale* [keluar dalam] surat *koba* [khabar]. *Maso* [Masa] itu baru *nikoh* [nikah], *kalu tubik* [kalau keluar] surat *koba* [khabar] itu *yolah* [betul lah] gred *tigo*[tiga] [3] pun takpo doh.

NAA : ***Kiro maso* [kira masa] itu gred *tigo* [tiga] [3] *bulih* [boleh] masuk surat *koba***

HMZ : **[khabar] blako?**

Surat *koba* [khabar] tu *ore pass* [orang lulus] la, dulu *tok tubik* [tidak keluar] *kalu tokleh* [kalau tidak dapat] gred, selepas itu saya ambik H – STPM, STPM masa duduk di Meranti, masa ngajar di sekolah Kebangsaan Meranti *lima* [5] tahun *tak* [tidak] sampai lah, ambil STPM. Jadi *tidok* [tidak semestinya] sijil penuh pun *memey layok* [memang layak] masuk *U* [Universiti] sebab saya

general paper [Peperiksaan am] Bahasa Inggeris saya *buleh* [boleh]. *Principle* [Prinsip] Bahasa Melayu, *satu* [1] *principle* [prinsip] sejarah, *dua* [2] *principle* [prinsip] *satu* [1] GP. Dah masuk *U* [Universiti] - *-Doh dale* [kerana dalam] surat *koba tu dio oyak* [khabar itu dia beritahu]- - *bulih qualify* [boleh kelayakan] untuk *azioyo hokni* [yang ini], saya *mitok* [mintak] *ne puloh semile* [enam puluh sembilan], *tokleh gi* [tidak dapat] sakit kaki, dapat *U* [Universiti]- - tahun '70 *mitok pulok bulih* [minta pula dapat], tahun '70 masuk UM.

NAA : **UUM [Universiti Utara Malaysia]?**

HMZ : *UM*. Universiti Malaya, *takdok* [tidak ada] lagi universiti lain *maso* [masa] itu, *UKM* [Universiti Kebangsaan Malaysia] *takdok* semo *takdok* [tiada semua tiada] lagi, 1970, sesi 1970, '71, masuk *UM* [Universiti Malaya].

NAI : **UM tu ambil *kos gapo* [kursus apa]?**

HMZ : Ambil *kos* [kursus] Bahasa Melayu bidang Linguistic, bidang bahasa, tatabahasa, sebab cikgu ni *keno* [kena] ambil *hok kementeriye* [yang kementerian] lulus, *nok tubik nok* [nak keluar nak] jadi cikgu *kei nok* [kan nak] ngajar bahasa linguistic ni, jadi '73 graduate, *mulo mulo* [Mula-mula] mengajar di sekolah menengah Sekolah Dato' Mahmud Tanah Merah, SM Dato' Mahmud Paduka Raja, 1973 *hinggo* [hingga] 1979, pahtu - -SM Meranti 1980, '79, '80 *dok* [kan] ? Dua [2] tahun sampai *lape puloh satu* [lapan puluh satu] ['81] *dok* [kan], *pastu* [selepas itu]- tukar demo ke sekolah Mahmud Mahyidin, Sekolah menengah Mahmud Mahyidin Pasir *Peke* [Pekan], *semile belas lape puloh duo*,

[sembilan belas lapan puluh dua] [1982] *pahtu* [selepas itu] *semile belas lape tigo*[Sembilan belas lapan puluh tiga] 1983 balik SIS pasal mirtual sogok *nok samo nok* [nak sama nak], balik SIS [Sultan Ibrahim Satu] mengajar ayoh [ayah] (ketawa), *dei* [sempat] mengajar *ayoh* [ayah] tahun *semile puloh limo* [sembilan puluh lima][‘95].

NAA : **Berapa tahun mengajar SIS cikgu?**

HMZ : Eh lama, *lape belah* [lapan belas] tahun, *tingkate ne* [tingkatan enam] [6], *lape belah* [lapan belas] tahun sini mengajar, *lamo* [lama], *anok* [anak] murid saya lah, abah, Hasanudin *ore* [orang] besar polis tu *anok* [anak] murid blako [semuanya]. *Gapo* [apa] lagi?

TAMAT BAHAGIAN 2

BAHAGIAN 3: SEJARAH PEKERJAAN

NAA : Apakah *pekerjae* [pekerjaan] cikgu selepas *zame persekolohe* [zaman]?

HMZ : Selepas *zame persekolohe* [zaman persekolahan] jadi guru, pendidik.

NAA : Jawatan yang pernah cikgu pegang semasa berkhidmat sebagai guru?

HMZ : Saya *pegei* [pegang] sebagai guru kanan lah, guru kanan sains sosial, sebab *ore* [orang] *nok* [nak] bagi pengetua saya *tokse* [tidak mahu], sebab gaji *dio* [dia] panggil *time-based* [berpandukan masa] *kei* [kan], *mulo tok* [mula-mula tidak] jadi, jadi besar banyak tu *jugok* [juga], *tok* [tidak] jadi cikgu besar pun *banyok* [banyak] tu *jugok* [juga], baik *bulih* [dapat] tidur tengahari (ketawa), guru *kane* [kanan] sains sosial.

NAA : Ini masa kat SIS la?

HMZ : Masa di Meranti penolong kanan. Sekolah Menengah Meranti jadi penolong kanan.

NAA : *Kalu kat ni* [kalau dekat sini], Sekolah Dato' Mahmud?

HMZ : *Ha* [Ya] *biaso* [biasa]. Cikgu *biaso* [biasa] (suara isteri HMZ).

NAA : *Kalu sekolah kat* [Kalau sekolah dekat] Mahmud Mohyidin?

HMZ : *Biaso* [biasa], guru *biaso* [biasa].

NAI : Cikgu, *brapo lamo* [berapa lama] cikgu *pegei jawate* [pegang jawatan]

HMZ : sebagai penolong *kane* [kanan] sains sosial kat SIS?

Lebih *kure* [kurang] *limo* [lima] [5] tahun lah, empat [4] tahun gitulah, Meranti *duo* [2] tahun.

NAA : Pernah cikgu diminta untuk berkongsi maklumat tentang sejarah *bangune* [bangunan] sekolah kepada mana-mana pihak?

HMZ : *Tak* [tidak] pernah.

NAA : *Kitore first* [Kami pertama]?

HMZ : *Ha* [Ya] pertama.

NAA : *Gapo keistimewaae* [Apa keistimewaan] cikgu selepas dilantik sebagai guru *kane* [kanan], sebagai penolong *kane* [kanan]- -

HMZ : *Takdok* [tiada] istimewa lah *memey* [memang] tanggungjawab besar sikit lah, buku rekod cikgu saya *sign* [tanda tangan], buku kemajuan murid *dio* [dia] *bagi* [bahagi-bahagi] la (bunyi sudu), untuk guru *kane* [kanan] itu semua *pakat* [sama-sama] *sign* [tanda tangan] la *kei* [kan].

NAI : Pencapaian dan pengiktirafan yang diperoleh sepanjang bergelar guru?

HMZ : *Takdok* [tiada] , anugerah *cemerle* [cemerlang] *jabate pendidike* [Jabatan Pendidikan] lah *bui* [buang], yang penting - - *bilore* [bila orang] bersara *dio*

bui [dia bagi] lah, tapi saya mengajar bahasa *tingkate ne* [tingkatan enam], satu [1] masa didatangi oleh seluruh PPD [Pejabat Pelajaran Daerah] Selangor, PPD [Pejabat Pelajaran Daerah] Selangor datang memerhati saya mengajar, gelap, *ado dale pat belah, ne belah ore* [ada dalam empat belas, enam belas orang] wakil PPD [Pejabat Pelajaran Daerah] Selangor, saya mengajar Bahasa Melayu, masa bahasa melayu masa tu *rumuse* [rumusan], bahan petikan nya akhbar, rujukan - -, *dale* [dalam] akhbar ni - - saya *kerate* [keratan] saya bagi ke *budok pastu* [budak selepas itu] saya *terey* [terangkan]. *Limo* [lima] belas [15] *ore* [orang] daripada PPD [Pejabat Pelajaran Daerah] Selangor pernah memerhati saya mengajar dan minta contoh contoh, dia *ambik* [tangkap] gamba.

NAA : **Tahun bila tu cikgu?**

HMZ : Masa tu tiga [3] tahun *nok* [nak] pencen *doh* [dah].

NAI : **Cikgu pencen tahun bilo?**

HMZ : '95, ha itulah *sejarah nyo* [sejarahnya], gelap *blake* [belakang] tu, *budok tingkate ne* [budak tingkatan enam] pikir ah - -, sebab *dio nok* [dia nak] tengok saya cara *pendekate* [pendekatan] saya.

NAA : **Pengalaman semasa bekerja? Pengalame pahit ko pengalame manis ko - -**

HMZ : (ketawa) *yelaa* [ya] guru ini guru memang *satu* [1] tugas - - *ore* [orang] panggil *noble* [mulia] tugas bersih, tugas - - *noble profession* [pekerjaan mulia] maknanya tugas tanggungjawab besar tidak ada *ganjare* [ganjaran] apa semua

guru *kei* [kan]? Guru sengaja - - guru *memey* [memang] dedikasi pada *kijo* [kerja] untuk melahirkan pelajar-pelajar yang *cemerley* [cemerlang], itu jah *cabare* [cabaran], jadi bila peratus prestasi rendah, guru la *ake* [akan] dibaca, *kalu* [kalau] prestasi tinggi, ditinggal- tinggalkan (ketawa), *kalu* [kalau] rendah di ambik perhatian, kalu prestasi tinggi acah tak acah je buat *tak* [tidak] tahu, itu tugas cikgu, noble [mulia], tugas yang bersih guru ni, guru *memey* [memang] - - kebanggaan guru adalah anak murid dia berjaya , itu *je* [saja], *takdok* [tiada] niat lain, sebab *pernoh* [pernah] saya *make* [makan] *mano-mano* [mana-mana] , *ore* [orang] ini *blanjo* [belanja] *kejap*, *ore ni blanjo* [orang ini belanja], “eh cikgu, kita belanja” mana-mana pergi pun *ado jah ore* [ada saja orang] belanja, itulah tindak-tindak balas *anok* [anak] murid, *ado* [ada] yang datang kesini bawa vitamin, bawa apa, kain, bagi hadiah kenang ke cikgu, *dio* [dia] sekarang ni dia mengajar di Machang, saya *kenei* [kenang] cikgu tu, pasal *ore* [orang] itu *Manager bank* [Pegawai bank], *jupo* [jumpa] saya mana-mana pun, kalu Kuala Lumpur dia la *laye* [layan] saya walau di mana-mana pun, tanah merah, *manager bank dua puluh ribu* [20,000] lebih gaji *dio* [dia], mana kejayaan cikgu satu kebanggaan lah, sebab itu *ore* [orang] panggil N-O-B-L-E *noble profession* [pekerjaan mulia], satu tugas yang terhormat lah, terhormat cara sendiri, jadi pahit mahu pun, *lagutu* [macam itu] lah kito melalui asam garam dalam guru, pahit mahu, bila prestasi tinggi dijulang, prestasi rendah diabaikan (ketawa), macam tu lah.

NAA : *Bakpo* [Mengapa] cikgu pilih *nok kijo* [kerja] sebagai guru?

HMZ : Sebab niat nak mendidik lah, nak - - supaya apa orang panggil *input* [pengisian] dia itu *output* [hasil] nya lumayan amat berhasil lah, *input* [pengisian] yang dicurahkan oleh guru itu dapat *output* [hasil] yang baik – sebab anak saya pun warisan - - mewarisi guru *jugok* [juga], *tigo*[tiga][3] empat orang, jadi - - *holah* [iyalah] pendidikan sepanjang masa, bilo kito [bila kita] tengok *anak pranga* [anak perangai]- - *kito* [kita] dapat tahu perangai di sekolah *ni* [ini], *kito* [kita] dapat *tackle* [kawal] lah.

TAMAT BAHAGIAN 3

BAHAGIAN 4: SEJARAH BANGUNAN

- NAI : Tadi itu pasal diri cikgu, *ni* [ini] baru nak masuk pasal sejarah *bangune* [bangunan] sekolah tu, sejarah *bangune* [bangunan] itu nak tahu, bila *bangune* [bangunan] itu ditubuhkan?
- HMZ : ‘57 tu saya baru masuk belajar, *sekoloh* [sekolah] itu Sekolah Menengah Sultan Ibrahim *Satu* [1] ini, dia dikenali dulu sebagai *sekoloh* [sekolah] - - ‘47 lagi *social malay* [melayu sosial] kelas dipanggil kelas melayu khas *pahtu* [selepas itu] lepas ‘57 tu, *sekoloh* [sekolah] *rumoh* [rumah] padi, ini *blake* [belakang] *ni* [ini] *rumoh sayo* [rumah saya], *dio* [dia] *baloh* [baruh] padi Jepun, *panje* [panjang] untuk Jepun *sipe* [simpan] padi untuk musim *kecemase* [kecemasan] apa semua. Bila Jepun kalah, dia dijadikan sekolah *rumoh* [rumah] padi. Lepas *pado* [pada] itu, *semile puloh tujuh* [Sembilan puluh tujuh] [‘97] *pindoh* [pindah] ke sekolah baru dikenali dengan *sekoloh* [sekolah] Sultan Ibrahim *School* [sekolah], Pasir Mas. Ambik *namo rajo apo* [nama raja apa] -- Sultan Ibrahim. Masa itu saya masuk nya. *Ore tok* [orang letak] tahi la *mace-mace* [macam-macam]. *Skoloh Kristiye kei* [sekolah kristian kan] dia panggil (ketawa). *Lepah* [selepas] pada tu *nok* [nak] dia pecah-pecah. *Lepastu* [selepas itu] dia pecah *ne* [enam][6] puluh *satu* [1] pecah *sekoloh rendah sekoloh menengoh* [sekolah rendah sekolah menengah]. Jadi *sekoloh menengoh* [sekolah menengah] jadi Sekolah Sultan Ibrahim *Secondary School* [sekolah menengah], Pasir Mas. *Lepastu* [selepas itu] *ne* [enam] puluh tujuh, *alire* [aliran] sastera dibuko ne puluh tujuh. Pastu tutup balik kerana tiada kemudahe. Semile belas ne puluh *semile*. Sekolah Menengah Ibrahim Satu dan Sekolah Menengah Ibrahim

Dua. Sembilan belas ne puluh tujuh, ditutup kerana tiada kemudohe sesuai untuk mereka. Oleh itu pelajar-pelajar ye layok ke tingkatan empat dipindah ke Sekolah Menengah Menengah Ismail Petra, Kota Bharu. Semile belahne puluh tujuh dipecah pulok pecah dua, satu Sekolah Menengah Sultan Ibrahim Satu dan satu lagi Sekolah Menengah Sultan Ibrahim Dua. Ni sekare ni. Pahtu tikate pat alire sastera sebagai bahasa pengantar, *semile belas tujuh puluh lape* [Sembilan belas tujuh puluh lapan] [1978]. *pahtu* [selepas itu] *pecoh-pecoh* [dipecah-pecah] la *tujue* [tujuan] menampung pelajar *tingkate limo* [tingkatan lina] [5] yang layak menyambung *pelajare* [pelajaran] ke tingkatan - - dia hantar ke tanah merah, Pasir Mas, buka semula pahtu pecahan itu ke Sekolah Menengah Perempuan, Sekolah Menengah Meranti, dan sebahagian lagi Sekolah Menengah Bunut Susu. *Pecahe-pecahe* [pecahan-pecahan] daripada itu.

- NAI : *Nok tanyo* [nak tanya], *sekoloh* [sekolah] SIS ini ada *brapo* [berapa] blok ?
 Blok *bangune* [bangunan] tu .
- HMZ : (mengira) - - dua blok *jah* [saja]. Blok ni satu, blok ni satu *maso* [semasa] *ore putih* [orang inggeris] lagi *duo* [dua] blok. *Depe* [depan] tu ada pejabat. Depan jalan. *Satu* [1] blok. *Satu* [1] blok *lente* [melintang] *gitu* [begitu]. Pastu *blake* [belakang] tu blok asrama lah. *Mace sekare* [macam sekarang] ni pun *ado* [ada] asrama *kei* [kan]. Mula-mula asrama tu tak ubah tu. Dia dibesarkan lah. *Dewe* [dewan] tu takdok [tiada] lagi.

- NAI : Tujuan asal tu *mulo-mulo* [pada mulanya] tu *memey dio tujue dio* [memang tujuannya] buat *skoloh* [sekolah] la?
- HMZ : *Memey tujue nyo* [memang tujuannya] *sekoloh menengoh* [sekolah menengah] Ibrahim *satu* [1] tu bentuknya ala-ala penjajah. Dia *bangune* [bangunan] tu *lube-lube* [lubang-lubang] tu. *Lube-lube* [lubang-lubang] masuk *udara* [udara]. *Satu* [1] kelas *ado duo lube* [ada dua lubang]. Lubang ni. *Seming* [simen] ni. Kipas ni bawah ni tak payah la. Tiap-tiap kelas ada lubang, ada udara. Itu makna nya ala *colonial* [penjajah] lagi lah *bangune* [bangunan] tu, mirip *colonial* [penjajah]. *Pastu* [selepas itu] sekarang ni kipas, *air cond* [penghawa dingin] *dohla* [sudah]. Tujuan asalnya adalah *colonial* [penjajah] sebab *ado ore* [ada orang] panggil sisi-sisi angin apa - - *ventilation* [pengudaraan] angin jadi lubang-lubang *gitu* [begitu]. *Loni* [sekarang] jadi *air cond* [penghawa dingin] *doh* [dah] kipas.
- NAA : *Kalu* [kalau] cikgu ingat, tahun bila *bangune skoloh* [bangunan sekolah] siap dibina?
- HMZ : *Semile belas semile puloh tujuh* [Sembilan belas Sembilan puluh tujuh] [1997], awal tahun dipindah ke sekolah baru. *Namo* [nama] sekolah Inggeris kerajaan tukar jadi Sekolah Menengah Sultan Ibrahim *Satu* [1].
- NAA : Tahun *dirasmike* [dirasmikan] pun *semile belas semile puluh tujuh* [Sembilan belas semilan puluh tiga] [1993]juga?
- HMZ : Lebih kure la. Bila mari ambik sempena raja ni. Saya tak ingat rasmi bila nya.

Pasal rajo Sultan Ibrahim ni sultan kelantan, Sultan Ibrahim Ibni Sultan Muhammad ke *empat* [4], *semile belas ne puloh* [Sembilan belas enam puluh] [1960]. Jadi masa tu mungkin dirasmi.

NAA : **Masa cikgu mnengajar kat SIS ni, siapa pengetua masa tu?**

HMZ : *Banyok* [banyak] la. *dio* [dia] *mulo-mulo* [mula-mula] pengetua *nyo* [nya] Ustaz Alwi. Dia ustaz sebenarnya. *Tubik* [keluar] Mesir jadi pengetua.

NAA : **Tahun bila tu cikgu? *Kalu* [kalau] cikgu ingat.**

HMZ : Ustaz Alwi, '83, '84 *jah* [saja] *dio* [dia]. *Tak* [tidak] lama *dua* [dua] tahun *jah* [sahaja]. *Pahtu datey* [selepas itu datang]- - didatangi oleh Cikgu Hussin Ahmad, pengetua. Arwah dah ni. Cikgu Hussin Ahmad banyak tahun *jugok* [juga], sekitar, '84, '85, '86. *Lepas* [selepas] itu didatangi Puan Hasnah pengetua, Hasnah Sulaiman [Sulaiman]. *Banyok* [banyak] tahun dia tu. Pat limo tahun jugok tu. Lepastu baru - - cikgu Wan Ali. Pengetua Wan Ali daripada *ore* [orang] Kutey. *Tiga* [3] tahun lah. *Lepastu* [selepas itu] didatangi oleh pengetua Abdul Aziz Haji Abdullah. *Sapa* [sampai] lah saya bersara dia pun bersara.

NAA : ***Taun brapo* [tahun berapa] cikgu?**

HMZ : *Semile belas semile puloh lape* [Sembilan belas Sembilan puluh lapan] [1998].

- NAA** : **Masa cikgu berkhidmat tu, berapa had *bilange* [bilangan] pelajar untuk setiap kelas.**
- HMZ** : *Tiga puluh* [30] lebih. Tiga puluh tiga [33]. *Tingkate ne* [tingkatan enam]. Tiga [3] perempuan. Tiga puluh [30] lelaki. Jantina taburan memang macam tu dah. Saya yang menyusun kelas. Ada *enam* [6] kelas taburan jantina nya tiga puluh [30] perempuan, tiga [3] lelaki. Jadi *enam* [6] kelas tu mungkin lapan belas [18] lelaki. Penyalurannya daripada Sekolah Menengah Meranti dan Sekolah Menengah Rantau Panjang. Kita tahu lah. Jadi kita *tak* [tidak] boleh buat lebih dah, *kalu pat ore* [kalau empat orang], tigo ore [tiga orang].
- NAI** : ***Bakpo gitu* [mengapa begitu] cikgu?**
- HMZ** : *Doh* [dah] jantina *tabure rama hok tino* [taburan ramai yang perempuan]. [ketawa] *hok tino* [yang perempuan] ramai, *loni* [sekarang ni] pun awak tengok ramai *hok tino* [yang perempuan]. *Dok* [kan]? Masuk *ngaji* [belajar] UiTM, *tino* [perempuan] ramai *dok* [kan].
- NAI** : **Masa mula-mula buat tu, peralate sekolah [peralatan sekolah] cukup ke *dok***
- HMZ** : **[tidak]? *Macei* [macam] kerusi meja.**
- Kalu* [kalau] dari segi *kemudehe skolah* [kemudahan sekolah] tu cukup. Kerusi meja kipas *pape hite* [papan hitam] semua tu *memey* [memang] la cukup. Nak *kato* [kata] *tok* [tak] cukup pun *tok* [tak] kena *mugo sekolah* [sebab sekolah] di bandar *kei* [kan]. *Sekoloh* [sekolah] pusat.

NAA : Dari mana dana *hok* [yang] diperolehi untuk *menyediake kemudahe* kepada para pelajar ni?

HMZ : Dana, *takdok* [tiada] dana. *Bahagiye* [bahagian] ni dana adalah dana Kementerian Pendidikan Malaysia. Sepenuhnya. Sekolah bantuan penuh oleh kerajaan, *buke* [bukan] sekolah swasta, *buke* [bukan] sekolah semi, *dok* [tidak]. Sekolah bantuan penuh oleh kerajaan. Jadi semuanya dana daripada kerajaan lah. *Peruntuke tahune ado* [peruntukan tahunan ada] mari *nak-nak* [tiap-tiap] tahun.

NAA : Adakah *bangune* [bangunan] sekolah tu pernah di ubah suai?

HMZ : Ditokok tambah. Bergantung pada *perkembange* [perkembangan] pelajar. Mestilah *bangune* [bangunan] sentiasa ditokok tambah bergantung pada jumlah pelajar yang bertambah.

NAA : *Kalu* [kalau] cikgu tahu *bangune* [bangunan] tu diperbuat daripada apa?

HMZ : Daripada itulah - *-semin* [simen], *jokong* [bata].

Kalu bentuk bangune [kalau bentuk bangunan] tu *gano* [macam mana] cikgu?

Bentuk ala sekolah *jah* [saja]. Satu plan *jah* [saja] seluruh Malaysia ni. Dulu tidak ada *dua* [2] tingkat. Sekarang ni - -

NAA : Dulu *satu* [1] tingkat?

HMZ : *Ha* [Ya] dulu *satu* [1] tingkat jah [saja]. Tahun 1947 sampaila '57 pun '67 pun satu [1] tingkat jah. Lepas pada tu bila *perkembange* [perkembangan] tu jadi

bertingkat-tingkat. Semua *sekoloh* [sekolah] bantuan penuh kerajaan bertingkat *dua* [2] tingkat *tiga* tingkat. *Terkemudiye* ni *tigo* tingkat.

NAA : *Kalu* [kalau] cikgu tahu dari *mano behe* [mana bahan] nak buat *bangune* [bangunan] tu diperolehi?

HMZ : *Kerajae* [kerajaan] keluar tender. *Kementeriye Pendidike* [Kementerian Pendidikan] keluar tender. Tender tu diambil oleh kontraktor, pemaju. Kontraktor tu *supply* [salur] barang di *on kos* [bayar] oleh kerajaan. Kerajaan bantu, beri wang. Kontraktor beli bahan. Kontraktor buat sekolah kemudian tuntutan daripada kerajaan wang tu. Bila bantuan penuh, *sebare* [sebarang] tender, sebarang *tokok tamboh sekoloh* kerajaan beri peruntukan. Bila kontraktor tu dapat, kontraktor buat, *Kementeriye* [Kementerian] Pendidikan bayar. Itu lah berterusan. Sampai sekarang ni pun mungkin begitu *doh*[dah]. Jadi *takdok* [tiada] dana lah. *Kalu* [kalau] dana ni sekolah [sekolah] swasta. Ni bantuan penuh *kerajae kei* [kerajaan kan]. *Takdok* [tiada] dana *doh* [dah]. Sebab di pejabat *pendidike* [pendidikan] tu ada *bahagiye pembangune* [bahagian pembangunan]. Satu Jabatan di pejabat pendidikan *ado bahagiye pembangune sekoloh* [ada bahagian pembangunan sekolah]. *Jabate Pembangune Sekolah* [jabatan pembangunan sekolah]. *Jabate* [jabatan] ini lah bertanggungjawab untuk *tokok tamboh sekoloh nyo* [tambah sekolah nya]. Ubah suai *sekoloh*, [sekolah] buat *bangune* [bangunan] baru.

- NAA : Berapa kos *pembinæ bangune* [pembinaan bangunan]?
- HMZ : Tu tertakluk pada harga barang. Tertakluk kepada harga barang naik turun barang.
- NAA : *Kalu kemudahe dale bangune tu gapo eh* [kalau kemudahan dalam bangunan tu apa ya]?
- HMZ : *Kemudahe* [kemudahan] tu telah *dispesifikasike* [dispesifikasikan] oleh *Kementeriye Pendidike* [Kementerian Pendidikan]. Tandas tu *memeyla* [memang la]- - cara asas *nyo* [nya] *kemudahe nyo* [kemudahannya] lengkap lah. Tandas, tempat *permaine* [permainan] apa semua tu. *Permaine dalame* [permainan dalaman], *indoor game* [permainan dalaman] ping pong, permainan dalam lah. Permain lua *pade* [padang] bola apa semua. Dewan badminton apa semua *dalame* [dalaman].
- NAA : *Ado dok* [ada tak] penaja *hok sumbey* [yang sumbang] kepada *penubuhe bangune sekoloh* [penubuhan bangunan sekolah] *SIS* [Sultan Ibrahim Satu].
- HMZ : *Kalu* [kalau] penaja masuk pun masuk *kot Persatue* [melalui Persatuan] Ibu Bapa dan Guru. PIBG. Jadi orang-orang yang berada, bernama dia salur *kot* [melalui] *PIBG* [Persatuan Ibu Bapa dan Guru]. *Ado jugok* [ada juga] sumbang *khoh* [khas] daripada luar pun, melalui *sekoloh* [sekolah].

- NAA : Melalui *sekolah tu gano* [sekolah tu macam mana] cikgu? *Macei* [macam] bagi *ko* [kepada] pengetua *sekolah ko gano tu* [ke macam mana tu]?
- HMZ : Eh *dok* [tidak]. *Bukei* [bukan] melalui pengetua. *Dio peruntuke* [lanya peruntukan] bagi *ko skolah* [kepada sekolah], yang bertanggungjawabnya pengetua. Dia yang menerimanya dan sekutu-sekutu dia lah. Penolong *kane* [kanan] apa semua. Dan anak buah dia lah. *Tak* [tidak] semestinya sekutu.
- NAA : Pernah dok [tak] *peralate-peralate dale sekolah* [peralatan-peralatan dalam sekolah] tu mengalami *kerosake* [kerusakan].
- HMZ : Biasalah.
- NAA : Dan apa sebab?
- HMZ : Sebab mungkin faktor usia, faktor kemanusiaan, *budok-budok* [budak-budak] nakal ganas. Faktor kemanusiaan budak-budak kelas-kelas yang dianggap apa *kebelakange kei* [terbelakang kan], memanglah *bare* [barang] *tak tehe lamo* [tidak tahan lama]. *Kalu* [kalau] kelas-kelas *okay* [elok], *okay* [elok] lah. Faktor usia, faktor gangguan pelajar lah.
- NAA : Berapa jumlah guru yang berkhidmat bersama cikgu sebelum bersara?
- HMZ : Eh ramai. *Tak perase* [tidak perasan]. Seratus [100] lebih. 120 lebih kurang lah. Sebab dia ada sesi pagi dan petang. Sesi petang *afternoon class* [kelas petang] dia ada penyelia petang. Disitu ada la 30, 40 guru. *Belah* [sebelah] pagi lah ramai nya. Sesi pagi. Bila jumlah pelajar ramai, dia *pecoh* [pecah]. Tingkatan

satu [1] dan *dua* [2] sesi petang. Tingkatan *tiga* [3] *empat* [4] *lima* [5] sesi pagi. Adakah tugas guru ni *bezo* [bereza] mengikut *jawate* [jawatan]?

Ha yela. *Memey* [memang] berbeza *satu* ikut *keluluse* [kelulusan] - -ikut *option* [pilihan] mengajar. Pilihan mengajar *kito* [kita], kita mengajar *gapo* [apa]. Kito *graduate pengajiye* melayu mengajar bahasa. *Ore graduate history*, ngajar *sejarah*. *Ore* [orang] Sains Fizik mengajar itu. Jadi perubahan-perubahan itu tertakluk pada skop bidang pengajian guru. Perubahan pun dia *tak* [tidak] melebihi. Kalu guru sejarah *tak panda nok ngajar* [tidak pandai hendak mengajar] Fizik. Jadi maknanya perubahan *ado* [ada] tapi lingkungan kelulusan guru-guru itu. Bidang kelulusan yang dia mengajar. Dia masuk di *U* [universiti] dan bidang dia mengajar pun sama lah. *Kalu* [kalau] guru sejarah dia balik ngajar [mengajar] sejarah tingkatan *enam* [6], tingkatan *lima* [5].

NAA : **Luas tanah tu berapa? Brapa ekar.**

HMZ : *Dale* [dalam] *lima* [lima] ekar *bulih* [boleh] campur asrama campur dewan.

Kalu [kalau] luas *bangune* [bangunan] cikgu?

Payoh nok kato [susah nak cakap] luas *bangune* [bangunan] tu. *Bangune* [bangunan] tu pun strategik dia ikut- - *kalu dok* [kalau tidak] membazir dewan.

Dewan, *padey* [padang] *kalu* [kalau] tidak *bulih guno dok* [boleh guna kan] yang ni *bangune* [bangunan]. *Bangune* [bangunan] separuh, separuh daripada lima [5] ekar tu sebab separuh itu dia buat dewan, dia buat *pade permaine* [padang permainan], bola, asrama. Separuh bangunan. Separuh lagi untuk aktiviti-aktiviti *sekoloh* [sekolah] lah. Padang, dewan dan penghuni asrama. *Tigo* [tiga] [3] tu.

Tigo [tiga] [3] kategori jah. *Takdok doh hoklain nyo* [Tiada dah yang lainnya].

NAA : *Anggare* [anggaran] masa *bangune* [bangunan] tu dapat *bertehe* [bertahan]?

HMZ : 57 ni, masih *ado* [ada] lagi warisan *tinggale-tinggale dio* [tinggalan-tinggalannya]. 60 tahun tu masih ada lagi *tinggale-tinggale* [tinggalan-tinggalan] yang tidak dirobuhkan. *Sekare* [sekarang] ni *bangune* [bangunan] yang baru tu *bangune* [bangunan] yang bertingkat-tingkat dah. Paling *maximum* [paling tinggi] *tiga* [3] tingkat.

NAA : *Kalu* [kalau] cikgu tahu *bilu* [bila] *bangune* [bangunan] baru tu *ditubuhke*

HMZ : [ditubuhkan]?

Bila jumlah pelajar *bertambah* [bertambah]. Tahun 80an jumlah pelajar bertambah.

NAA : *Sapo hok bertanggungjawab* [siapa yang bertanggungjawab] ke atas *keadae*

HMZ : [keadaan] fizikal *bangune* [bangunan] tu.

Pengetua tanggungjawab nya. Satu pengetua tanggungjawab atah *persekitare skolah* [persekitaran sekolah] tu. Nombor *duo* [dua] [2] guru *PKHEM* [Penolong Kanan Hal Ehwal Murid] tanggungjawab pada asrama, tanggungjawab pada *persekitare* [persekitaran] sekolah. Nombor *tiga* [3] tu *tuke kebun-tuke kebun* [tukang kebun-tukang kebun]lah. Nombor *empat* [4] jaga *jago skolah* [jaga sekolah] tidak diganggu oleh *pendate* [pendatang] istimewa. *Curi gapo*

[kecurian apa] la.

NAA : *Gapo* [Apa] langkah *nok jago bangune* [untuk menjaga bangunan] daripada *kerosake* [kerusakan]?

HMZ : Berbagai iktiar. Anti serangga saluran *lokey* [longkang] *berjale* [berjalan] dengan baik, rumput rampai. *Kebersihe* [kebersihan] menyeluruh *memey* [memang] perlu, wajib untuk sesebuah sekolah itu. *Maknonyo* [Maknanya] setiap kali mesti dipantau oleh pihak berwajib *di sekoloh* [sekolah] la. Pengetua *apo* [apa] semua tu *sapa ko tuke* [sampai kepada tukang] kebun *sapa ko* [sampai la kepada] jaga.

NAA : *Ado ko* [ada ke] pihak *kementeriye* [kementerian] *mari* [datang] di *sekoloh*

HMZ : *check* [pantau]?

Ado [ada]. *Bahagiye Pembangune* [bahagian pembangunan] lah. *Kementeriye bahagiye Pembangune* [Kementerian Bahagian Pembangunan] lah dia datang mari check. Mereka datang mengikut bidang kursus dia masing-masing. Didatangi oleh *bahagiye pembangune* [bahagian pembangunan] akademik nazir-nazir untuk pelajar. Untuk *pembangune sokloh* [pembangunan sekolah] ni *bide pembangune kementeriye pendidike* [bidang pembangunan kementerian pendidikan]. Pejabat *pelajare* [pelajaran] Kota Bharu tu *ado bide dio* [ada bidangnya] *pahtu bide* [selepas itu bidang] akademik *pah ado bide* [selepas itu ada bidang]- -bidang olahraga pun sesuai untuk *sekoloh* [sekolah] ni jadi *ado* [ada] tempat olahraga. *Memey* [memang] kerap didatangi pihak yang terbabit.

Maknanyo [maknanya] olahraga, akademik, pembangune [pembangunan].

NAA : *Dio kiro gano dale* [dia kira macam mana dalam] setahun *dio* [dia] mari tengok sekali *ko dio mari gano* [atau dia datang macam mana].

HMZ : Tengok *keadae* [keadaan]. Mengikut laporan. *Kalu* [kalau] pengetua buat laporan, dia datang. *Kalu* laporan perlu dia *ambik* [ambil] *perhatiye* [perhatian] bangunan rosak dia datanglah. *Kalu* [kalau] dewan ni *tak* [tidak] selesa apa tokok tambah dia. Mengikut laporan pihak *sekoloh* [sekolah].

NAA : *Asalnyo* [asalnya] *tanoh* [tanah] tu *tanoh kerajae ko tanoh hok gano* [tanah kerajaan atau tanah yang macam mana]?

HMZ : Pemilikan tanah dulu *jame* [zaman] dulu *tanoh* [tanah] *ore* [orang] kampung. Dibayar. *Kerajae* [kerajaan] bayar *tanoh ore kapung* [tanah orang kampung]. *Takdok tanoh kerajae, jare ado* [tidak ada tanah kerajaan, jarang ado]. *Kalu* [kalau] masjid ni mungkin *kerajae* [kerajaan], *kalu skoloh takdok* [kalau sekolah tidak ada] bayar. *Kiro* [kira] tanah tu tanah *ore kapung dio* [orang kampung] bagi jual. Atas jual beli. Pihak kmenteriye [kementerian] beli tanah *dio* [dia] tanah *ore kapung* [orang kampung] ni. Atas *persetujue* [persetujuan] jual beli lah. *Bukei sedekoh jariah mace* [bukan sedekah jariah macam] masjid ni lain.

NAI : *Nok tanyo* [nak tanya] waktu pembelajaran *hok dulu* [yang dulu] *samo ko dok* [sama ke tidak] *denge loni* [dengan sekarang]?

HMZ : Lain. *Duluh* [dulu] *mementingkan* [mementingkan] akademik *yah* [sahaja].

NAI : *Takdok ko* [tidak ada kokurikulum] - - ?

HMZ : Mementingkan akademik, akan akademik dan sedikit *ko* [kokurikulum], kegiatan. Tapi sekarang *ni* [ini] akademik *denga ko* [dengan kokurikulum] seimbang *dok* [kan]? *Bohkae* [bahkan] lebih banyak *ko* [kokurikulum]. Sekolah rendah, *ko* [kokurikulum] lebih banyak. Kokurikulum, kegiatan.

NAA : Masuk kelas *tu dale* [itu dalam] pukul *brapo* [berapa]?

HMZ : *Tujoh patpuluh limo* [Tujuh empat puluh lima][7:45].

NAA : *Samo* [sama] dengan *loni* [sekarang] la?

HMZ : *Loni* [sekarang] lebih *kure* [kurang] la. *Ado* [ada] tu *atah* [atas] budi bicara *pengetuo* [pengetua] lah. *Pengetuo* [pengetua] sekolah *kalu dio nok set awa lagih awa* [kalau dia nak tetap awal lagi awal] tapi tak lebih la *tujoh stengoh* [tujuh setengah] [7:30] tak sampai *tujoh patpuluh* [tujuh empat puluh] [7.40] macam *tu jah* [itu sahaja]. Biasanya, lazimnya *tujoh patpuluh* [tujuh empat puluh][7:40] masuk.

NAA : Cikgu *oyak ado* [cakap ada] sesi *pete* [petang] sesi pagi dulu, *mace kalu* [macam kalau] sesi pagi itu pukul *brapo sapa* [berapa sapa] pukul *brapo* [berapa]? Sesi *pete* [petang] pukul *brapo sapa* [berapa sampai] pukul *brapo* [berapa]?

HMZ : Ya lah, *kat* [dekat] *tujoh patpuluh* [tujuh empat puluh] [7:40] *sapa* [sampai] *satu* [1] lebih, *satu patpuluh* [empat puluh] [1:40] lebih *kure* [kurang] *satu stengoh* [setengah] [1:30], *satu* [1], *duo* [dua] [2] lepas pada itu sesi petang masuk *dohla* [sudah].

NAA : Sesi *pete* [petang] *start* [bermula] pukul *brapo tu* [berapa itu]?

HMZ : Sampai pukul *limo stengoh* [lima setengah] [5:30].

NAA : *Start* [bermula]?

HMZ : *Start* [bermula] pukul dua, *satu patplimo* [empat puluh lima] [1:45], *limo stengoh* [lima setengah] [5:30]. *Kalu kul* [kalau pukul] *ne* [enam] [6] *tu budok* [itu budak] jauh nak balik *pulak* [pula]. *Limo stengoh* [lima setengah] [5:30] lebih *kure* [kurang] la.

NAA : *Kalu loni* [kalau sekarang] sesi pagi *sajo takdok* [sahaja tidak ada] sesi *pete* [petang] dah *kae skolah* [kan sekolah] *SIS* [Sultan Ibrahim Satu]?

HMZ : *Ha* [Ya] *takdok* [tidak ada] dah.

NAA : *Kalu* [kalau] *ni* [ini] *start* [bermula] *tujoh patpuluh* [tujuh empat puluh] [7:40] *sapa* [sampai] - - kalau cikgu tahu?

HMZ : Dekat satu - - *kul* [pukul] *duo* [dua] [2] lah. Lebih *kure* [kurang] pukul *duo* (dua) [2].

NAA : *Kalu* [kalau] dulu pelajar *tu* [itu] kena bayar *yure* [yuran] *ko* [ke]?

HMZ : Dulu kena bayar sepuluh ringgit [RM10] *sebule yure* [sebulan yuran] sekolah. Masa saya dulu. *Halue* [haluan] *Inggerih* [Inggeris] pengantar bahasa *Inggerih* [Inggeris] dulu tiap-tiap pelajar kena membayar *yure* [yuran] sekolah *sepuluh ringgit* [RM10]- - *sbule* [sebulan] - - jual *aye* [ayam] lah. Tapi *skare* [sekarang] *ni takdo* [ini tidak ada] - - *lepas* [lepas] - - *takde skare* [tidak ada sekarang] apa *ore pangge takde* [orang panggil tidak ada] yuran dah. Yuran - - yuran *takde* [tidak ada] *cumo* [cuma] ada yang *belanjo* [belanja] buku-buku jah *dok* [kan]? Buku -buku teks, buku-buku *tambohe dok* [tambahan kan]? Yuran *tok keno* [tidak perlu] bayar.

NAA : *Mace ado keistimewo'e dok* [macam ada keistimewaan ke tidak] *mace kalu* [macam kalau] cikgu *kae mace alire* [kan macam aliran] English *kae keno* [kan kena] bayar *spuloh ya* [sepuluh ringgit] [RM10] *sbule* [sebulan], *mace kalu hok* [macam kalau yang] pelajar biasa *tu* [itu] kena bayar lebih *ko* [ke] atau *gano* [macam mana]?

HMZ : *Dok eh* [tidak], tiap-tiap *ore* [orang] *sepuluh ringgit* [RM10] *jah* [sahaja]. Tidak *ado* [ada] *bantue* [bantuan] tidak *ado ore* [ada orang] panggil biasiswa pon. *Bilo pegi* [bila pergi] *U* [universiti] baru - - - tingkatan *nam* [enam] [6] boleh la. Tiap-tiap orang *wojik* [wajib] bayar *sepuluh ringgit* [RM10]. Nilai wang *tu* [itu] menyebabkan pelajar *ambik perhatie* [ambil perhatian] ambil berat *pelajare dio* [pelajaran dia]. *Skare ni* [sekarang ini] *dio tok* [dia tidak] dapat tengok dah.

Sudah *prekso gak* [peperiksaan itu] pensel dekat *nga scupok dale* [dengan secupak dalam] laci *dok* [kan]? *Dale mejo skolah* [dalam meja sekolah]. Buku teks *bertabure* [bertaburan] itula *takdok hargo* [tidak ada harga]. Dulu *takdok* [tidak ada] buku *bantue* [bantuan] penuh teks, dulu *takdo* [tidak ada], beli sendiri semua.

NAA : *Kiro* [kira] *takdokla mace* [tidak adalah macam] *loni mace* [sekarang macam] - -

HMZ : *Takdok* [tidak ada].

NAA : *Lepah prekso tu* [lepas peperiksaan itu]?

HMZ : *Em takdolah* [ya tidak ada lah]. *Kito ore* [kita orang] dulu duit susah.

NAA : Jumlah *yure tu* [yuran itu] *bezo ko samo jah* [berbeza ke sama sahaja] setiap *tingkate* [tingkatan]?

HMZ : *Rasonyo takdok bezo rasonyo* [rasanya tidak ada beza rasanya].

NAA : *Semo samo* [semua sama]?

HMZ : *Sepuluh ringgit* [RM10] *ho* [ya].

NAA : *Koloh* [sekolah] untuk *SIS* [Sultan Ibrahim Satu]?

HMZ : Sekolah menengah la, sekolah *rendoh* [rendah] *tu takdoklah* [itu tidak ada lah],

untuk sekolah menengah - - - Sekolah menentukan *yure* [yuran] *atah keluluse* [atas kelulusan] Pejabat *Pelajare* [Pelajaran] Negeri. *Tokleh brapo* [tidak dapat berapa] sen, *limoploh* [lima puluh] [50] *ya* [ringgit] *sbule tokleh* [sebulan tidak dapat]. *Ni* [Ini] dulu *jugok duk* [juga sedang] tengok *monitor* [memantau] *kalu* [kalau] sekolah swasta *limopuloh* [lima puluh] *sbule* [sebulan] *yolah* [ya lah].

NAI : *Kalu* [kalau] dulu *ado* [ada] syarat *dok nok* [tidak nak] masuk?

HMZ : *Keno* [kena] lulus *prekso* [peperiksaan].

NAA : *Keno* [kena] lulus *prekso* [peperiksaan], boleh cikgu *oyak* [cakap] *detail* [terperinci]?

HMZ : Sekolah *peralihae* [peralihan], *remove* [peralihan] kelas *ni* [ini] ada nak masuk sekolah *keno* [kena] ada *peperiksae* [peperiksaan] *remove* [peralihan] kelas.

NAA : *Kiro peperiksoe dale sari tu jelah* [Kira peperiksaan dalam satu hari itu sahaja lah]?

HMZ : *Ho sari tu jelah peperiksae* [ya satu hari itu sahaja lah peperiksaan] ujian kelayakan.

NAA : *Kiro* [kira] lulus *tu gano* [macam mana]? *Mace* [macam] - - .

HMZ : Dulu *dio ado* [dia ada] tahap *dio* [dia] la lulus boleh masuk, tidak lulus *tokleh* [tidak boleh].

NAA : *Luluh* [lulus] *mace gano* [macam mana]?

HMZ : *Bahaso Inggerih ko* [bahasa Inggeris ke], pengantar *bahaso Inggerih ado* [bahasa Inggeris] sekatan sekatan. *Prekso ujie-ujie* [peperiksaan ujian-ujian] kecerdikan pun *ado semuo* [ada semua]. *Maso tuh tok luluh tok leh* [Masa itu tidak lulus tidak boleh]. *Pahtu* [selepas itu] baru *ado prekso sunggo* [ada peperiksaan sebenar] *SRP* [Sijil Rendah Pelajaran], *LCE* [Lower Certificate of Education]. *Maso tu maso* tengah saya tu *MCE* [Malaysian Certificate of Education].

NAA : *Gano* [macam mana] *MCE* [Malaysian Certificate of Education]?

HMZ : *MCE* [Malaysian Certificate of Education] *kurunge samo* [kurungan sama] dengan *SPM* [Sijil Pelajaran Malaysia] kos pengantar melayu.

NAA : *Kalu* [kalau] untuk *PMR* [Penilaian Menengah Rendah] *tu* [itu] dulu?

HMZ : *LCE* [Lower Certificate of Education], *SRP* [Sijil Rendah Pelajaran]. *Loni* [sekarang] *PT Tigo* [PT3] [Pentaksiran Tingkatan Tiga] *dok* [kan]? *Makin* [semakin] turun *makin* [semakin] turun *doh* [dah] (ketawa kecil).

NAA : *Brapo bilange* [berapa bilangan] pelajar *maso* [masa] awal-awal *penubuhe* [penubuhan] *skoloh tu* [sekolah itu]? *Ko* [ke] banyak *teruh ko gano* [terus ke macam mana]?

HMZ : *Jumloh plaja* [jumlah pelajar]?

NAA : *Ho bilange plaja* [bilangan pelajar]. Jumlah pelajar.

HMZ : *Jumloh plaja* [jumlah pelajar] dulu *maso* [masa] dulu - *tingkate tigo* [tingkatan tiga [3]] - - Untuk *plaja tingkate* [pelajar tingkatan] *satu* [1], *duo* [dua][2], *tigo* [tiga][3]. Untuk *LCE* [Lower Certification of Education] *tu* [itu] mungkin *ado* [ada] *sratuh* [seratus][100] *ore* [orang] begitu. Lepas *LCE* [Lower Certification of Education] *ko* [ke] *MCE* [Malaysian Certificate of Education] *tuh* [itu] mungkin *duo* [dua][2] *kelah jah* [kelas sahaja] *nepuluh* [enam puluh][60] *ore* [orang] sebab *skoloh* [sekolah] daerah *kae* [kan]. Bandar pon daerah *buke* [bukan]? *Kalu ye* [kalau dia], *kalu besarnyo skoloh* [kalau besarnya sekolah] menengah *sulte* [Sultan] *Ismaih nuh* [sana]. *Tu* [itu] ramai la *plajarnya* [pelajarnya] sebab *daeroh* [daerah] Pasir Mas *kae* [kan]?

NAA : *Hoktu Bandar* [yang itu bandar]?

HMZ : *Hoktu* [yang itu] bandar *nuh* [sana]. *Ni* [ini] - -. *Skoloh pringkat rendah ni rama* [sekolah peringkat rendah ini ramai] la. *Skoloh darjoh* [sekolah darjah] *nam* [enam][6], *standard six* [darjah enam].

NAA : *Gapo perature hok keno kepada* [apa peraturan yang kena kepada] pelajar untuk belajar di *SIS* [Sultan Ibrahim Satu]? *Perature-perature hok plaja* [peraturan-peraturan yang pelajar] perlu patuhi lah. Perlu *gapo* [apa]? Perlu ikut syarat lah *nok* [nak] masuk *skoloh* [sekolah] *SIS* [Sultan Ibrahim Satu]?

HMZ : Satu berdasar *kepado keputuse* [kepada keputusan] *prekso ujie darjoh* [peperiksaan ujian darjah] *ne [enam][6] la. Kecemerlengge darjoh* [kecemerlangan darjah] *ne [enam][6] tu [itu]. Standard six examination* [peperiksaan darjah enam].

NAA : *Brapo* [berapa]? *Kiro mace gano* [kira macam mana]?

HMZ : *Jiko bilo dio* [jika bila dia] *pass* [lulus] *dio layok* [dia layak] masuk.

NAA : *Buke mace* [bukan macam] *limo* [lima][5] *A? Mace* [macam] - -.

HMZ : *Dok* [tidak].

NAA : *Dulu gano* [macam mana]?

HMZ : *Tadok jernih* [tiada jenis] A dulu.

NAA : *Dulu takdok* [tidak ada]?

HMZ : *Ho, bilo pah* [ya, bila lepas] *standard six* [darjah enam] boleh masuk *skoloh* [sekolah] menengah *sulte* [Sultan] Ibrahim Satu. *Tingkate* [tingkatan], *form* [tingkatan] *one* [satu] [1]. Teruslah jadi *takdok peruntuke khos* [tidak ada peruntukan khas], *dio tok* [dia tidak] *pass*[lulus] *standard six* [darjah enam] *tokleh* [tidak boleh] masuk *tidok ado peruntuke khos* [tidak ada peruntukan khas], *tidok skare ni* [tidak sekarang ini] lain *tujue nok suruh blaja* [tujuan nak suruh belajar]. Dulu *tokleh* [tidak boleh] masuk *takdok keluluse* [tidak ada

kelulusan] *darjoh* [darjah] *nam* [enam][6] *tokleh* [tidak boleh], *standard six primary school* [darjah enam sekolah rendah] - - Darjah *nam* [enam][6] *skolah rendah* [sekolah rendah] lah tapi *keno tulih* [kena tulis] *standard six primary school* [darjah enam sekolah rendah], *standard six examination primary school* [peperiksaan darjah enam sekolah rendah]. *Pahtu* [selepas itu] baru masuk situ.

NAA : *Loni* [sekarang] *UPSR* [Ujian Penilaian Sekolah Rendah]? Dulu *standard six primary school examination* [peperiksaan darjah enam sekolah rendah]?

HMZ : *Yo ah* [ya lah].

NAA : Dulu *ado dok mace* [ada atau tidak macam] *kemudohe bah ko* [kemudahan bas ke] *van ko hok* [ke yang] - -.

HMZ : *Takdok* [tidak ada]. Dulu *kalu ado* [kalau ada] - *Tidok ado* [tidak ada] bas *skolah* [sekolah] lagi *maso tuh* [masa itu]. *Bah biaso skare ni ado bah skolah* [bas biasa sekarang ini ada bas sekolah]. *Pengangkute bah biaso* [pengangkutan bas biasa] dan *berbasikal yang mampu*. Yang *tok* [tidak] mampu, *bejale* [berjalan] kaki. *Sayo jale* [saya berjalan] kaki *daripado sano ko* [daripada sana ke] sini. *Ho* [ya], sini *tigo* [tiga] kilo (ketawa) *doh takdok* [sebab tidak ada]. *Ore* [orang] mampu basikal. *Bah tu* [bas itu] *bah ore* [bas orang] ramai la tapi *budok* [budak] tumpang.

NAA : *Bah* [bas] awam la?

HMZ : *Bah* [bas] awam, *prebet sapuh* [kereta sewa] *takdok* [tidak ada] lagi *maso tu* [masa itu]. *Prebet sapuh takdok* [kereta sewa tidak ada] lagi.

NAA : *Mace plaja* [macam pelajar] *ko ore* [ke orang] naik *bah* [bas] awam *tu* [itu], *mace* [macam] *plaja ado keistimewoe jugok* [pelajar ada keistimewaan juga], *mace keno* [juga macam kena] bayar sikit *ko* [ke]?

HMZ : *Ado* [ada]. Koata *plaja* [pelajar] *tu adola* [itu adala] koata *plaja rendoh* [pelajar rendah].

NAA : Dulu *kiro* [kira] naik *bah tu* [bas itu] *mace keno* [macam kena] bayar *brapo* [berapa]?

HMZ : Bayar *bulene* [bulanan].

NAA : *Brapo agok-agok keno* [berapa agak-agak kena] bayar?

HMZ : *Dio* [dia] ikut jarak jauh. *Kalu* [kalau] *distance* [jarak], jarak jauh *maha* [mahal] sikit. *Kalu mungkine* [kalau mukim] di meranti *ni limo puloh* [lima puluh] [50] sen.

NAA : *Tok* [tak] lebih *daripado* [daripada] *siya* [seringgat] [RM1] *ko gano* [ke macam mana]?

HMZ : *Doklah* [tidak]. *Banyoke budok ni* [kebanyakan budak ini] nak *blaja* [belajar]

sini *budok-budok* [budak-budak] - -. Jauh sangat *blaja* [belajar] di meranti *pulok* [pula] (ketawa).

NAA : *Mace kalu hok loni* [macam kalau untuk sekarang], *mace bah kemudehe* [macam bas kemudahan], *bah kenderae gapo tu* [bas kendaraan semua itu] *bulih guno* [boleh guna] untuk pihak *skoloh jah ko* [sekolah sahaja ke], *ore luar* [orang luar] *tokleh nok pinje* [tidak boleh pinjam]? *Ko gano* [ke macam mana] untuk *loni* [sekarang]?

HMZ : *Dio* [dia] bas *skoloh ni* [sekolah ini] untuk *skoloh* jelah [sekolah sahaja].

NAA : *Ore* [orang] luar *nok* [nak] - -.

HMZ : *Kalu nok guno* [kalau nak guna] *ore* [orang] luar mesti bagitahu dulu *kepada* [kepada] pihak-pihak terbabit. Bas *skoloh tok* [sekolah tidak] boleh *nok guno sebarange* [nak guna semberangan], tertakluk *kepada keluluse* [kepada kelulusan] sekolah. *Keluluse kalu* [kelulusan kalau] bas sekolah, sekolah. *Kalu bah tu kepunyoe* [kalau bas itu kepunyaan] perseorangan *tu tuk peruntukae* [itu untuk peruntukan] perseorangan.

NAA : *Kironyo mace tok* [kiranya macam tidak] - -.

HMZ : *Mace dio ni* [macam dia ini] dapat lesen bas sekolah, *dio bowok bah skoloh* [dia bawa bas sekolah] dia tulis *bah skoloh* [bas sekolah] tapi *dio* [dia] pemandu persendirian. Bas *skoloh mace* [sekolah macam] *SIS* [Sultan Ibrahim Satu] *loni*

dio ado [sekarang dia ada] bas *skoloh* [sekolah]. Tiap-tiap *skoloh ado* [sekolah ada] bas *kae* [kan]. *Mace* [macam] van jenazah la (ketawa).

NAA : *Mace tok keno mitok* [macam tidak perlu minta] *kebenare daripado* [kebenaran daripada] pihak *kementerie* [kementerian] dulu la? *Tok keno* [tidak perlu] *mohon- -*.

HMZ : *Dokla, mitok skoloh jah* [tidak, minta daripada sekolah sahaja]. *Mitok* [minta] pihak terbabit *jah* [sahaja].

NAA : *Tapi adola mace* [ada la macam] permintaan terbabit, pihak luar *nok guno adoko* [nak guna ada ke]? Permintaan *daripado* [daripada] pihak luar *nok guno kenderae* [nak guna kenderaan]?

HMZ : *Takdok* [tidak ada]. Disebabkan kenderaan *loni banyok* [sekarang banyak], jadi bas sekolah *ni kade kalo* [ini kadang kalau] jadi untuk *lawate* [lawatan] untuk *apo* [apa] pergi *lawate* [lawatan] sekolah-sekolah *tepat* [tempat] jauh *guno* [guna] bas sekolah sebab *bah* [bas] awam *ni* [ini] di *guno* [guna] oleh *ore* [orang] awam.

NAA : *Mace kalu nok guno tu keno* [macam kalau nak guna itu kena] bayar *ko gano* [ke macam mana]?

HMZ : *Sewolah* [sewa lah]. *Kalu* [kalau] dia *jumloh brapo rama* [jumlah berapa ramai]. *Patpuluh* [empat puluh][40] *ore* [orang] *sewolah atah* [sewa lah atas] kadar

patpuluh [empat puluh][40] orang. Bayar *patpuluh* [empat puluh] orang *pat ratus* [empat ratus] [400] *ko* [ke], *sepuluh ringgit* [RM10] *sore ko* [seorang ke].

NAA : *Gapo perbezae* [apa perbezaan] atau *kegunoe* [kegunaan] fungsi setiap blok *bangune hok* [bangunan yang] dulu?

HMZ : Dia *kalu* [kalau] makmal *kalu bangune* [kalau bangunan] blok untuk Sains dia ada makmal Sains. Makmal seni perusahaan untuk kerja-kerja kayu *ko* [ke] *gapo* [apa] ada blok dia. Blok seni perusahaan kayu dan sebagainya.

NAA : *Loni ado* [sekarang ada] lagi la?

HMZ : *Ado lagi* [ada lagi] -. Yang *takdoknyo* [tidak ada nya] *bahagie-bahagie* [bahagian-bahagian] besi-besi, metal work [kerja besi] *takdok bahagie* [tidak ada bahagian] besi.

NAA : *Dulu ado, loni takdok* [ada sekarang tidak ada]?

HMZ : *Ho* [ya], *loni takdok* [sekarang tidak ada] *nok wak gotu* [nak buat itu] *nok wak goni tokleh* [nak buat ini tidak boleh]. Kayu boleh.

NAA : *Dia kironyo ado* [kira nya ada] *tigo* [tiga][3] blok la? *Dulu tigo* [tiga][3] blok?

HMZ : *Ho* [ya], *tigo* [tiga][3] blok *satu* [1] makmal Sains *satu* [1] makmal. Bilik perusahaan kayu, *satu* [1] lagi bilik masakan. Pelajar-pelajar perempuan nak

belajar *masok ado* [masak ada] guru masakan, ada bilik dia, tempat dia.

NAA : **Blok-blok ni [ini] metal [besi] gapo semo ni [apa semua ini - - .**

HMZ : *Metal [besi] takdok doh [tidak ada dah] sekarang ni [ini].*

NAA : **Dulu?**

HMZ : Dulu ada *metal work* [kerja besi] dia panggil buat *kurunge* [kurungan] *metal work* [kerja besi]. Kerja-kerja besi *takde doh* [tidak ada] sekarang *ni* [ini]. *Maso sayo* [masa saya] tahun *nam puluhe* [enam puluhan][60an] ada *metal work* [kerja besi].

NAA : *Mace* [macam] setiap blok *tu mace plaja* [itu macam pelajar] blok Sains *pelajar Sains jah* [sahaja] *guno* [guna] blok *ko* [ke] boleh *capur* [campur]?

HMZ : Tak. Dia *kalu budok plaja* [kalau budak pelajar] Sains masuk makmal Sains. Fizik Kimia *gapo* [semua]. *Takdok khos* [tidak ada khas] untuk dia. *Biasonyo* [biasanya] kelas Sains ada *duo* [dua][2] *tigo* [tiga][3] kelas *jah* [sahaja]. *Pahtu* [Lepas itu] pelajar *bahagie pertukange tange* [bahagian pertukangan tangan] *pertukenge kayu takdo* [pertukangan kayu tidak ada] pelajar masuk - Biasanya lelaki. *Bahagie jahite* [bahagian jahitan] dan masakan perempuan. *Tigo* [tiga][3] blok la. Mesti *apo tu* [apa itu] setiap sekolah mesti ada kan.

NAA : *Gapo kesulite hok* [apa kesulitan yang] pernah Cikgu alami *semaso* [semasa] Cikgu berkhidmat sebagai guru?

HMZ : Kesulitan. Kesulitan *gak* [nya] masalah *nok* [nak] suruh (ketawa) satu - -.

NAA : Dengan pelajar dengan antara guru-guru *apo semo* [apa semua]?

HMZ : Kesulitan ni *masaloh* [masalah] dengan pelajar lah.

NAA : Masalah dengan pelajar *jah* [sahaja]?

HMZ : *Ho* [ya]. Kita karenah pelajar *ni* [ini] menyebabkan guru-guru jadi gelisah itu *kesulite* [kesulitan]. *Kalu* [kalau] Cikgu *tinu make* [perempuan makan] pagi *kenye-kenye* [kenyang-kenyang], Cikgu *jupo budok-budok* [jumpa budak-budak] nakal-nakal *jate* [lelaki] *abih lapa bangak lapa tepik dale kelah* [habis lapar, cepat lapar menjerit dalam kelas]. Maknanye kesulitannya tidak dapat mengawal karenah pelajar terutama pelajar yang *apo ore* [apa orang] panggil *kelah-kelah* [kelas-kelas] hujung *ore* [orang] panggil *gapo* [apa] terutama pelajar-pelajar yang tidak cemerlang lah *keputuse* [keputusan] dia. *tu* [itu] karenah, karenah nak menyampai ilmu pada pelajar yang banyak karenah pelajar yang tidak cemerlang itu masalah besar. Masalah dengan cikgu *ni* [ini] peribadi *hokni paka* [yang ni pakai] baju *molek acak* [elok selalu] *tokleh jugok* [tidak boleh jugak]. *Tu* [itu] peribadi *toksoh kirolah* [tidak perlu kisah lah].

NAA : *Dok* [tak], *mace persaing* [macam persiangan], *mace jawate* [macam

jawatan] *mace ho* [macam ya] lah *mace kalu nok* [macam kalau nak] *kae ado mace* [kan ada macam] cikgu sebagai *ketuo rumoh suke* [ketua rumah sukan] *gapo semuo* [apa semua]?

HMZ : Itu *kesulite* [kesulitan] *satu* [1] *nok* [nak] mendapat kerjasama daripada guru *bawoh kalu kito ketuo rumoh* [bawah kalau kita ketua rumah]. Kadangkala *ore tidok* [orang tidak] hadir dia hadir *ado alase* [ada alasan] la. Jadi *kito nok jale* [kita nak jalan] hal-hal *soke soke tokbulih* [sukan-sukan tidak boleh]. *Tokbulih sratuh pratuh* [tidak boleh seratus peratus] kerana *kerjasamo* [kerjasama] daripada guru *tuh tidok ado* [itu tidak ada]. Pelajar ada *kerjasamo* [kerjasama], cikgu *samo* [sama] cikgu.

NAA : ***Payoh* [susah]?**

HMZ : *Payoh* [susah]. *Kalu* [kalau] guru *kane pon nok wi* [kanan pun nak bagi] *arahe tu supayo* [arahan itu supaya] *wak gini tu dio tok buat* [buat macam ini itu dia tidak buat] masuk kelas *pon* [pun] kadangkala *ado pe el* [ada perangai] guru tak masuk *mace-mace* [macam-macam] la.

TAMAT BAHAGIAN 4

BAHAGIAN 5: BANGUNAN ASRAMA SMKSIS

- NAI : Untuk *bangune* [bangunan] asrama *tu gapo* [itu apa] fungsi utama *dia*?
Fungsi utama *bangune* [bangunan] asrama?
- HMZ : Memberi kemudahan kepada pelajar miskin lah. Pelajar yang tinggal di luar *pado kawase* [pada kawasan] bandar. Kemudahan- kemudahan tempat tinggal, kemudahan makan dengan apa bantuan daripada pihak kerajaan kementerian.
- NAA : *Kironyo mace* [kiranya macam] pelajar *hok* [yang] berada la *kironyo kae tokleh* [kiranya kan tidak boleh] la *nok duk* [nak duduk] asrama?
- HMZ : Tak boleh, pelajar yang tidak mampu sebab dia *khos* [khas] asrama *ni* [ini] untuk pelajar yang tinggal berjauhan daripada sekolah *kae* [kan]. Jadi *dio* [dia] semuanya *bahagie apo ore* [bahagian apa orang] panggil subsidi lah, murah.
- NAI : Jumlah pelajar *tu brapo eh* [itu berapa ya]?
- HMZ : *Tu* [itu] ikut perkembangan lah ikut perkembangan asrama lah. *Biaso* [biasa] sini *sratuh* [seratus] [100] *ore* [orng] *gitu jah* [begitu sahaja]. *Sratuh* [seratus][100] lebih *sratuh duo puloh* [seratus dua puluh][120].
- NAA : Masa cikgu dulu *tu* [itu] *sratuh* [seratus][100] lebih la?
- HMZ : *Haa* [ya], *sratuh* [seratus][100] lebih perempuan lelaki campur la. Bukan campur, asrama perempuan asrama lelaki lebih *kure* [kurang] *sratuh*

[seratus][100] lebih *jah gitulah* [sahaja macam itu]. Sebab *ado ore* [ada orang] tak nak duduk pun.

NAA : *Kiro kalu hok tokse* [kira kalau yang tidak mahu] duduk *tuh gano dio* [itu macam mana dia]?

HMZ : *Dio tok* [dia tidak] duduk *dio* [dia] mampu. *Dio tok* [dia tidak] duduk *dio nok berule* [dia nak berulang].

NAA : *Hok kalu* [yang kalau] plelajar tak mampu dia - dia *berule jugok* [berulang juga]?

HMZ : *Dio ado dio atah* [dia ada dia atas] kesanggupan. Kesanggupan ibu *bapoklah* [bapa lah]. Kalu *bapok* [bapa] *dio* [dia] boleh bantu *takpo* [tidak apa].

NAA : *Pado* [pada] tahun *bilu bangune* [bila bangunan] asrama *tuh* [itu] tubuh?

HMZ : Saya *raso* [rasa] *limo* [lima] - *Sembile belah ne puloh tujuh* [sembilan belas enam puluh tujuh] [[1967] lagi. Ingat kawan-kawan *tuh duk* [itu duduk] asrama *tuh* [itu].

NAA : *Kironyo mace samo* [kira nya macam sama] tahun dengan sekolah, *bangune* [bangunan] sekolah di tubuh la?

HMZ : *Ha ho* [ya].

NAA : *Kiro dio* [kira dia] - -.

HMZ : Lebih kurang la.

NAA : *Dio plan teruh* [dia rancang terus] semua lalu. *Bangune* [bangunan] sekolah *bangune* [bangunan] asrama *kiro* [kira] - -.

HMZ : Asrama Ibrahim *Satu* [1] *ni* [ini] nepluh tujuh [enam puluh tujuh][67] sekolah dia di tubuhkan *nepuloh* tujuh [enam puluh tujuh][67] *jugok* [juga], lebih *kure* [kurang] *gitulah* [macam itu lah] tapi jumlah pelajar *tu* [itu] tidak ramai masa tu *terutamo* [terutama] jajahan *Rata Pangje apo semo kae* [Rantau Panjang apa semua kan].

NAA : *Sapo hok* [siapa yang] tubuh asrama *tu* [itu]? Pihak *kementerie jugokla* [kementerian juga la]?

HMZ : *Ho* [ya]. *Kementerie jugok* [Kementerian juga]. *Keluluse kementerie* [kelulusan kementerian] - - *buke sebarenge* [bukan sembarangan].

NAA : Pernah *dok* [tidak] asrama sekolah *tu* [itu] dibaik pulih?

HMZ : Tengok, bergantung kepada keadaan lah.

NAA : *Kalu* [kalau] - seingat cikgu - -.

HMZ : *Kalu tok sleso* [kalau tidak selesa] di *apo* [apa] - *tok sleso* [tidak selesa] dibuat *tambohe* [tambahan] la tokok tambah bilik *kalu* [kalau] *tepat tok sleso* [tempat tidak selesa] dapur *masoke* [masakan] tokok tambah alat-alat dapur. *Biaso*

[biasa] dapur *tok* [tidak] cukup *nyo* [nya].

NAA : *Ado* [ada] dapur asrama?

HMZ : *Haa* [ya], dapur mesti lah besar *luah* [luas]. *Apo* ore [apa orang] panggil *kawoh* [kawah]. *Puyuk* [periuk] besar *po gapo* [macam apa] *mugo nok menampung* [sebab nak menampung] pelajar (ketawa). *Takdok* [tidak ada] dapur *tok bulih* [tidak boleh].

NAA : *Kiro* [kira] dapur *tu* [itu] kantin la?

HMZ : *Tidok* [tidak] kantin, dapur untuk *masok* [masak] pelajar asrama. Kantin, kantin *ni* [ini]. Kantin *takdok kaito* [tidak ada kaitan] dengan asrama. Kantin *ni* [ini] *tenda* [tender] *stahun* [setahun] sekali.

NAA : *Kalu* [kalau] asrama?

HMZ : Asrama *duo* [dua][2] tahun sekali.

NAA : *Duo* [dua][2] tahun sekali?

HMZ : *Hmm* [ya]. Asrama *kementerie* [kementerian] - - Lulus *koloh* [sekolah] *Kementerie Pendidikae* [Kementerian Pendidikan], kantin *skoloh jah berkuaso* [sekolah sahaja berkuasa].

NAA : Kantin sekolah?

- HMZ : *Hmm* [ya]. *Jemooh apo pangge* [Jemaah apa panggil - -]
- NAA : *Kalu* [kalau] seingat cikgu *bangune* [bangunan] asrama sekolah *tu* [itu] *brapo* [berapa] kali dibaik pulih?
- HMZ : Tak sebegitu. Sebab *bangune* [bangunan] berkekal *lamo kae* [lama kan]. *Cumo masalah pengubohsuaiannyo* [Cuma ada masalah pengubah suaiannya] lah.
- NAI : *Bangune* [bangunan] asrama *ni ado brapo* [ini ada berapa] blok?
- HMZ : *Dio bangune* [dia bangunan] asrama *ni dio* [ini dia] *duo* [dua][2] *tikat* [tingkat].
- NAA : *Kalu* [kalau] blok, *brapo* [berapa] blok?
- HMZ : *Satu* [1] blok *jah* [sahaja] *duo* [dua][2] *tikat kae* [tingkat kan]. *So* [satu][1] *tikat* [tingkat] *so*[satu][1] *tikat* [tingkat] *satu* [1] blok lah.
- NAA : *Kiro laki pue* [kira lelaki perempuan] duduk blok yang sama *ko* [ke]?
- HMZ : *Laki pue* [lelaki perempuan] lain lah. *Laki* [lelaki] blok lain *perempue* [perempuan] - -
- NAA : *Kironyo* [kiranya] *satu* [1] blok perempuan *satu* [1] blok lelaki. *Kiro* [kira]

so [satu] [1] blok *je lah mace* [sahaja macam] boleh menampung lah pelajar *tu* [itu]?

HMZ : Boleh la. *Pahtu* [lepas itu] *pat make tu* [tempat makan itu] *adola mejo kat dewe tu* [adala meja dekat dewan itu] *luah pat make* [luas tempat makan].

NAA : *Jarok* [jarak] antara asrama lelaki *ngan pue ni* [dengan perempuan ini] jauh *ko* [ke]?

HMZ : Jauh. *Bezo* [beza]. *Dio* [dio] tak jarak *masalohnyo* [masalah nya] ada *unde-unde* [undang-undang].

NAA : *Unde-unde tu* [undang-undang itu] cikgu boleh *detailkae* [terperincikan]?

HMZ : Cikgu asrama *laki* [lelaki] *warden* [penjaga] lelaki. Asrama *perempue* [perempuan] *warden perempue* [penjaga perempuan]. Cikgu yang *warden* [penjaga] itu yang bertanggungjawabnya menyelia pelajar-pelajar *tu* [itu]. Tiap-tiap asrama ada *warden* [penjaga].

NAI : Setiap asrama *tuh brapo ore warden* [itu berapa orang penjaga]?

HMZ : *Biasonyo sore jah* [biasanya seorang sahaja]. *Sore laki sore perempuan* [seorang lelaki seorang perempuan].

NAI : *Brapo* [berapa] kos *pembinae* [pembinaan] untuk asrama sekolah?

HMZ : *Payoh eh nok oyak* [Susah itu nak cakap]. *Tokleh tu pasa nok kato* [tidak boleh itu sebab nak kata] *kos pembinae tu* [kos pembinaan itu] tertakluk *kepado semaso* [kepada semasa] lah. *Nok oyak tok leh tu pasal* [nak cakap tidak boleh itu sebab] *hargo payoh* [harga susah], *tu soale nok oyak tepat hargo tokleh* [itu soalan nak cakap harga tepat tidak boleh], *pasal kito tok terlibat* [sebab kita tidak terlibat] *dale bide ni kae* [dalam bidang ini kan]. *Kalu pengetuo* [kalau pengetua], *pengetuo tok* [pengetua tidak] ingat (ketawa kecil). *Nok* [nak] panggil *nok wi* [nak bagi] spesifik *hargo tokleh* [harga tidak boleh].

NAA : *Kironyo* [kiranya] *dana mace* [macam] contoh untuk penaja lain *ado jugokla* [ada juga lah] membantu *dale* [dalam] - -. Bagi dana untuk *pembangune* [pembangunan] asrama? Dari pihak lain, *mace* [macam] pihak sekolah *PIBG* [Perlembagaan persatuan Ibu Bapa dan Guru] bagi *kalu* [kalau] asrama?

HMZ : *Kalu* [kalau] asrama *ni* [ini] ada *peruntukae* [peruntukan]. Di sekolah *peruntuke khos* [peruntukan khas] *skoloh doh* [sekolah dah]. *Bilo nok* [bila nak] buat asrama mesti *diluluh* [dilulus] oleh *Kementerie Jabat Pelajare Negeri* [Kementerian Pejabat Pelajaran Negeri]. Sebab *tu buke sebarenge* [itu bukan sembarangan]. Di meranti *takdok* [tidak ada] asrama sekolah pusat *jah ado* [sahaja ada]. Sekolah asrama penuh jadi *tokbulih sebarenge* [tidak boleh sembarangan] lah. Jadi *keluluse kementerie* [kelulusan kementerian].

NAA : Apa *kemudehe* [kemudahan] yang tersedia di asrama untuk pelajar-pelajar asrama?

HMZ : *Maso study ado* [maso belajar ada] dewan, dewan untuk *teloooh* [mentelaah], *membaco* [membaca]. Dewan *ado* [ada] perpustakaan *ado* [ada], pustakaan sekolah, dewan, *maso* [masa] belajar ditetapkan *kul* [pukul] *lape* [lapan][8] *kul* [pukul] *sepuluh* [10]. *Ado kusi mejo* [ada kerusi meja] cukup *lekaplah kipah* [lengkap lah kipas] *apo semolah kemudahe ado* [apa semua lah kemudahan ada].

NAI : *Kalu nok* [kalau nak] masuk asrama *ni dio* [ini dia] tengok *result* [keputusan] akademik *jugok ko* [juga ke]?

HMZ : *Buke* [bukan]. *Result* [keputusan] asraakademik *satu* [1], nombor *duo* [dua][2] tingkah laku, *pranga* [perangai] (ketawa) *tengoh* [setengah] orang baiklah *tok* [tidak] perlu itu.

NAA : Contoh la *mace* [macam] pelajar *tu* [itu] tingkah laku *dio* [dia] tak *memuaskae pahtu* [memuaskan lepas itu] - -.

HMZ : *Tokleh* [tidak boleh] masuk.

NAA : *Kiro mace* [kira macam] tapi *dio* [dia] tak *berkemampue* [berkemampuan] *so tokleh* [jadi tidak boleh] masuk lah asrama?

HMZ : *Toklelah* [tidak boleh lah] kalau dah rekod dari guru *derjoh* [darjah], daripada *skoloh ni dio* [sekolah ini dia] pohon *hok* [yang] asrama *dio* [dia] pohon rekod guru. Jadi rekod pelajar *ni ado* [ini ada] dicatit oleh guru *derjoh* [darjah] dan guru –guru Hal Ehwal Murid. Jadi jika *dio pranga* [dia perangai] baik, akademik pun cemerlang boleh. *Kalu* [kalau] akademik cemerlang *pranga tok* [perangai tidak] baik *tokbulih* [tidak boleh]. Sebab *dio* [dia] mempengaruhi *ore* [orang] lain kan.

NAI : **Asrama *ni* [ini] untuk pelajar *tingkate brapo* [tingkatan berapa]?**

HMZ : Biasanya di ambang peperiksaan lah.

NAI : **Ambil *SPM* [Sijil Pelajaran Malaysia]?**

HMZ : *Tingkate* [tingkatan] *tigo* [tiga][3], *tingkate* [tingkatan] *pat* [empat][4], *tingkte* [tingkatan] *limo* [lima][5].

NAA : ***Kiro tingkate* [kira tingkatan] *satu* [1], *duo* [dua][2], *pat* [empat][4] *tu* [itu] *okay* [baik] la.**

HMZ : *Takdok* [tidak ada]. *Dok lagila* [tidak ada lagi]. *Ore* [orang] diambang *peperiksae* [peperiksaan].

NAA : ***Gapo hok perature hok* [apa peraturan yang] pelajar perlu patuhi *maso duk***

[masa duduk] asrama?

HMZ : Ikut itu la akta asrama lah. Pakaian *nok pegi smaye keno* [pnak pergi sembahyang kena] songkok *kopioh* [kopiah], *smaye* [sembahyang] beriman, dengar kuliah-kuliah. *Ado* [ada] kan jadual kuliah-kuliah *agamo pahtu tok* [agama lepas itu tidak] keluar sesuka hati, tak bebas *duo* [dua][2] minggu sekali *ko* [ke], tertakluk lah.

NAI : ***Yure* [yuran] asrama *brapo* [berapa]?**

HMZ : *Yure* [yuran] asrama *tok banyok mano* [tidak banyak mana] sebab *dio apo* [dia apa] panggil subsidi *kerajae kae* [kerajaan kan]. *Yure* [yuran] sikit sangat dibantu oleh subsidi-subsidi, *kerajae* [kerajaan] bagi subsidi. Dulu memang lah *keno* [kena], *takdok* [tiada] subsidi.

NAA : **Dulu *brapo keno* [berapa kena] bayar?**

HMZ : Asrama berat.

NAA : ***Brapo* [berapa] cikgu?**

HMZ : *Masalonyo* [masalahnya] *duo puluh limo* [dua puluh lima][25] ringgit ada lah *sbule* [sebulan]. Tahun *nepuloh tujuh* tuh (ketawa kecil). Banyak dah tu.

NAA : ***Kalu* [kalau] *loni* [sekarang] cikgu?**

HMZ : *Loni* [sekarang] banyak subsidi, *kerajae* [kerajaan] bagi subsidi. *Cumo* [Cuma]

duit tak banyak la dia ditanggung oleh *kerajae* [kerajaan] separuh. Nak pasti tak *lehlah* [boleh la]. *Supo awak duk* [seperti awak duduk] asrama *nu* [sano] lah *dok* [kan]? Untuk pelajar asrama *dio* [dia] boleh tinggal. *Keno hok* [kena yang] pelajar *hok* [yang] diambang *prekso ni* [peperiksaan ini] boleh tinggal di asrama. *Keno* [kena] tinggal di asrama *sapa prekso* [sampai peperiksaan].

NAA : *Ko* [ke] boleh *kelik jugok* [balik juga] *rumoh* [rumah]?

HMZ : *Dio* [dio] boleh balik. *Dio* [dia] bagi.

NAA : *Mace* [macam] cuti hujung minggu *ko* [ke]?

HMZ : Cuti penggal, cuti minggu. *Duo* [dua] [2] minggu sekali boleh balik.

TAMAT BAHAGIAN 5

BAHAGIAN 6: ISU DAN MASALAH

NAI : *Kawase* sekolah *ni* [ini] pernah banjir *ko dok* [ke tidak]?

HMZ : *Kalu* [kalau] Pasir Mas *ni* [ini] *tidok* [tidak] sebegitulah. *Tidok* [tidak] diancam sebab *buke* [bukan] tempat *perpindahe* [perpindahan]. *Kalu* [kalau] sekolah luar *nu* [sana] Pohon Tanjung *keno* [kena].

NAI : *Kalu* [kalau] *kebakare ko* [kebakaran ke] bencana lain *ko ado* [ke ada]?

HMZ : *Takdok* [tidak ada]. Sebab sekolah ada pemadam api semua *dih* [kan]?

NAI : Dulu pun ada *bendo tu* [benda itu]?

HMZ : *Ado* [ada]. Pemadam api ni *ado jak* [ada sejak] dulu lagi.

NAA : *Mace* [macam] untuk sekolah *gapo* [apa] pernah berlaku, isu atau *masaloh* [masalah] pernah berlaku? *Mace kalu* [macam kalau] banjir *dok* [tidak], *tok* [tidak] pernah terjadi kebakaran. Selain *tu* [itu] pernah berlaku *gapo* [apa]?

HMZ : Kalau Ibrahim *Satu* [1] *ni* [ini] *ado* [ada] buat *apo ore* [apa orang] panggil buat kempen-kempen kebakaran semua, latihan tu ada. Tapi tak pernah berlaku -

kebakaran. Setakat *pengetahue sayo* [pengetahuan saya] di Menengah Ibrahim *Satu* [1] *takdok* [tidak ada] bunyi *kebakare* [kebakaran]. Kecurin ada. Kecurian alat-alat sekolah, kebakaran *gapo* [semua] jarang berlaku.

NAI : **Kecurian alat sekolah *tu* [itu] - - *Dio* [dia] curi *gapo* [apa]?**

HMZ : *Dio* [dia] masuk lah. *Kalu* [kalau] jaga pun dia adala masuk, dia ambil *bare-bare* [barang-barang] penting. Alat elektronik, komputer *tok kirolah* [tidak kira lah] wang ringgit pun. *Bahagie-bahagie* [bahagian-bahagian] makmal adala *sipe* [simpan] duit *apo* [apa] yang *apo* [apa] – *hok* [yang] bilik pengetua la pejabat kerani la. Kerani ada *kae ado sipe* [ada kan simpan] duit, *tokkae* [takkan] nak *sipe* [simpan] semua duit di bank, sikit-sikit. Yang tahu di sekolah *ni* [ini], kecurian *jah* [sahaja], itu *jah* [sahaja] paling, paling itu nya. Kebakaran jarang berlaku sekolah *mano-mano* [mana-mana] pun.

NAA : ***Kalu mace gapo* [kalau macam apa] komputer *hile* [hilang] pihak sekolah buat *gano* [macam mana]?**

HMZ : Laporan la. Laporan pada *jabate* [jabatan]. Catit kerugian jumlah banyak mana. Kenal pasti *kehilenge tu* [kehilangan itu], runding cara dengan kementerian *nati* [nanti] *Pejabat Pelajare* [Pelajaran] la. *Samo ado dio nok* [sama ada dia nak] ganti atau pun tidak.

NAA : Semua benda lah *buke* [bukan] dari segi *bare peralate* [barang peralatan] komputer *gapo* [semua]- -.

HMZ : Semua tidak kira. Perakam suara *ko* [ke]. *Ore* [orang] panggil *gapo tu* [apa itu] *speaker* [pembesar suara] *gapo tok kiro* [semua tidak kira] lah.

NAA : *Pah brapo lamo maso hok ambik* [selepas itu berapa lama masa yang diambil], *mace hok boleh keno gati tu* [macam yang boleh kena ganti itu]?

HMZ : Itu *atah* [atas] majikan lah. *Kementerie luluh* [kementerian lulus]. Biasanya bertahun-tahun *jugok* [juga], setahun. Kenal pasti dulu *bare ni gati* [barang ini ganti], *keno soh* [kena sah] kecurian. Dilulus oleh *apo* [apa] dilulus oleh *polih* [polis]. Laporan polis *pahtu* [selepas itu] laporan *ni* [ini] baru dapat.

NAA : *Kalu* [kalau] *wak lapore polih tu* [buat laporan polis itu] *mace hok apo hok* [macam yang apa yang] curi *tu* [itu] tahu *ko gano ko* [ke macam mana ke]?

HMZ : Laporan *bare keno* [barang kena] curi *tokleh wak apo doh* [tidak boleh buat apa sudah]. Sekarang *ado* [ada] *CCTV* [Televisyen Litar Tertutup]. *CCTV* [Televisyen Litar Tertutup] pun tak kenal *ore* [orang] (ketawa).

NAA : *Buke* [bukan] polis siasat?

HMZ : Polis mari siasat. Dia tugas dia bantu *kito* [kita], *pengetuo* [pengetua] buat laporan. Dekat majikan, dekat Pejabat Pelajaran. Pejabat Pelajaran *trimo gak dio gatilah* [terima lepas itu dia ganti la], mungkin *biaso* [biasa] setahun bergantung *pado keadae* [pada keadaan] lah *kade bendo* [kadang benda] mahal lambat sikit.

NAI : **Dulu *ado* [ada] CCTV [Televisyen Litar Tertutup] *jugok* [juga]?**

HMZ *Takdok* [tidak ada] (ketawa) ibarat lah ibarat.

NAA : ***Pahtu doh kalu takdok* [Lepas itu dah kalau tidak ada] CCTV [Televisyen Litar Tertutup], *gano* [macam mana] pihak sekolah untuk itu keselamatan *tu* [itu]?**

HMZ : Itu *atah* [atas] bahu *jaga* [pengawal keselamatan], *jaga* [pengawal keselamatan] *duo* [dua][2] *ore* [orang] tugas. *Dio* [dia] *shift* [masa]. Jadi *kalu* [kalau] kecurian *tu* [itu] kelemahan *jaga* [pengawal keselamatan] lah. Jadi tindakan akan diambil *pado* [kepada] *jaga* [pengawal keselamatan] lah.

NAA : **Untuk sesi pagi *ka* [ke] *jaga* [pengawal keselamatan] ikut *shift* [masa]? *Brapo ore* [berapa orang] *shift* [masa] pagi?**

HMZ : *Duo jah* [dua sahaja]. *Hokni misale hokni* [yang ini misalnya] pukul *lape* [lapan][8] pagi *lape* [lapan][8] *male ore ni* [malam orang ini]. *Lape* [lapan][8] *male* [malam] *sapa* [sampai] *lape* [lapan][8] pagi *ore* [orang] lain pula.

NAA : ***Sore-sore* [Seorang-seorang]?**

HMZ : *Duo* [dua][2] lah.

NAA : Apa pendekatan yang diambil untuk memastikan *bangune* [bangunan] selamat? Pendekatan pihak sekolah ambil untuk memastikan *bangune* [bangunan] - -.

HMZ : *Keno ado apo ore* [kena ada apa orang] panggil - - pemantauan lah.

NAA : Pemantauan dari?

HMZ : Kerap buat pemantauan daripada pihak terbabit sama ada *jaga* [pengawal keselamatan] sekolah atau *tuke* [tukang] kebun atau guru-guru, guru-guru HEM [Hal Ehwal Murid] dan *pengetuo* [penegtua] *gitu* [begitu] lah.

NAA : *Kalu* [kalau] dulu *kae* [kan] *takdok* [tidak ada] *CCTV* [Televisyen Litar Tertutup] *takdok mace bendo-bendo gitu* [tidak ada macam benda-benda itu] semua. *Peralate gapo hok guno* [peralatan apa yang digunakan] untuk pastikan *bangune tu* [bangunan itu] selamat *kalu* [kalau] dulu?

HMZ : Itu *atah kecekape* [atas kecekapan] pihak sekolah memantau. *Kalu pengetuo tu* [kalau pengetua itu] bagus dia selalu memantau, kerap datang ke sekolah waktu-waktu yang tidak diduga, *male ko* [malam ke] tengah *male ko* [malam ke] untuk mencegah. *Dio* [dia] bukan *sengajo jale* [sengaja jalan] ikut *aturan* [aturan]. Kedatangan pengetua pihak terbabit tidak diduga. Itu boleh mengurangkan berlakunya kecurian di sekolah *ni* [ini]. Jadi inisiatif pengetua dan pihak sekolah

la terbabit sekolah. Inisiatif *dio* [dia] pengetua, penolong *kane* [kanan] *jaga* [pengawal keselamatan] dan *tuke* [tukang] kebun terlibat *blako* [semua].

NAA : *Mace* [macam] cikgu *oyak saloh jaga kalu ado* [cakap salah pengawal keselamatan kalau ada] berlaku kecurian *gapo semuo* [apa semua]. *Kiro jaga tu* [kira pengawal keselamatan itu] *pengetuo ambik tindakae gano* [pengetua ambil tindakan ke macam mana]? *Bue teruh ko* [buang terus ke] bagi notis *mace gapo ko* [macam apa ke]?

HMZ : *Dio pengetuo ni dio* [dia pengetua ni dia] boleh nilai lah sama ada kecuai-an-kecuai-an *jaga ko* [pengawal keselamatan ke] ataupun masalah persekitaran sekolah *ko* [ke]? *Kelemahe* [kelemahan] pagar *rosok ko* [rosak ke] jendela tak berkunci *ko* [ke]. Maksudnya fizikal sekolah itu lemah *ko* [ke], guru-guru sekolah itu cuai ke, tak tutup tingkap ke. Jadi *pengetuo* [pengetua] melihat keadaan *mace* [macam] itu dulu baru buat penilaian kepada *jaga* [pengawal keselamatan]. Kalu bendo tu kemah kini date hile jugok aa itu baru baru curiga pado jaga. *Kalu kelemahe* [kalau kelemahan] lain *bangune* [bangunan] pagar rosak itu *tok beki* [tidak baiki] itu tak boleh *saloh pado jaga* [salah kepada pengawal keselamatan] sebab *dio* [dia] suluh *alok ni alok mu* [sebelah sini sebelah sana] mari. *Atah* [atas] kondisi sekolah itu sendiri. Fizikal sekolah pagar, tingkap, tempat semak-samun *apo ore* [apa orang] panggil - - *lapu-lapu* [lampu-lampu] sekitar sekolah ini faktor-faktor mempengaruhi berlakunya kecurian. Walau ada kerjasama dengan *jaga* [pengawal keselamatan] pun tak jadi *jugok* [juga]. Kerjasama dan

kebetulan fizikal sekolah *tu okay* [itu baik] baru *kito* [kita] salahkan *jaga* [pengawal keselamatan]. *Doh* [dah] pagar *buleh lopat* [boleh lompat], sekolah *lik blake dok* [bahagian belakang kan]? (Ketawa) Itu sebab itu saya *kato* [kata] fizikal *atah* [atas] kecuaiian pemantauan *pengetuo* [penegtua] sediri itu. *Dio* [dia] suruh *jaga* [pengawal keselamatan] buat *dio tok* [dia tidak] keluar duit. *Jaga* [pengawal keselamatan] *duk bekki* [duduk baiki] pagar *lamo* [lama]. *Tulah* [itulah] maksud saya nya.

NAA : Adakah keluasan bilik darjah mencukupi untuk menampung pelajar-pelajar?

HMZ : Boleh. Itu memang dah. Tiap-tiap bangunan, tiap-tiap bilik dia dah, *sudoh* [sudah] di *apo* [apa] - Dimaklumkan jumlah pelajar satu-satu bilik. Tidak, tak buat *keno sapa duk diri* [kena sampai berdiri] *takdok* [tidak ada] la di sekolah (ketawa). *Dio* [dia] buat *doh* [dah]. Sebab *kito* [kita] agih pelajar itu ikut kemampuan kerusi meja. Kerusi meja itu, keluasan sekolah, *keluase* [keluasan] bilik darjah itu. Agihan mengikut kerusi meja. *Pahtu* [lepas itu] kerusi meja itu tertakluk kepada keluasan bilik darjah la. Sebab *tu* [itu] *takdokla* [tidak ada la] pelajar *hok takdok* [yang tidak ada] bangku sebabnya - -.

NAA : *Kiro* [kira] cukup *lekap blako* [lengkap semua] lah?

HMZ : *Hmmm* [ya].

NAA : *Mace ado dok* [macam ada ke tidak] isu atau masalah berlaku di asrama

sekolah?

HMZ : *Ado* [ada].

NAA : **Contohnya?**

HMZ : *Ado* [ada]. *Nok kato* [nak kata] tak boleh la. Ada la *masaloh-masaloh* [masalah-masalah] peribadi. *Mace budok-budok* [macam budak-budak] perempuan ini banyak. Saya dulu *ngajar tingkate* [mengajar tingkatan] *ne* [enam][6]. Tengok *budok tu banyok nengung sokmo* [budak itu banyak termenung selalu]. Saya *kato* [kata], "*Bakpo awok nengung?*" ["Kenapa awak termenung?"]. *Dio kato* [dia cakap], "*Kito male kito takut*" ["Kita malam kita takut"]. *Budok kawase alik atah* [budak kawasan bahagian atas] *Pohon Tanjung duk kat Sire* [duduk dekat Siram]. "*Bakpo takut?*" ["Kenapa takut?"]. *Dio kato pok* [dia kata bapa] tiri *nok ko dio* [nak dekat dia]. Jadi saya *male* [malam] runsing *sokmo* [selalu]. *Pah dio kato* [Lepas itu dia kata], "*Duk asrama* [duduk asrama], *tokleh duduk* [tidak boleh duduk] *takdok* [tiada] duit". *Dio kato* [dia kata]. *Takdok pitih* [tiada duit]. *Pok* [bapa] tiri *nok ko dio, nengung sokmo dio* [nak dekat dia, termenung selalu dia]. *Pahtu gak* [Selepas itu] saya *kato* [kata] ikhtiar la *kato tido rumoh ore* [kata tidur rumah orang] lain. Itu masalah. Terutama *masaloh* [masalah] perempuan *kae banyok* [kan banyak]. Masalah ini berlaku pada perempuan lah. Perempuan ya lah masalah *dio* [dia] kadang kala perempuan ni *budok dio suko* [budak dia suka] kawan dengan budak *laki kae* [lelaki kan]. *Adola* [ada la] berlaku yang *tidok didugo* [tidak diduga] tanpa pengetahuan *warden* [penjaga]. *Gitu jelah*

[macam itu sahaja]. Tak dapat dielakkan. Sebab moden *loni* [sekarang], *jupo* [jumpa] kondom, *tau ko ore* [tahu ke orang] panggil *gapo* [apa]? *Gapo* [apa] kondom *dok* [kan]? Tempat pembuangan, jumpa kondom. Jadi *takkae* [tak mungkin] nak cakap *bendo ni* [benda ini]. Sebab *dio* [dia] bawa *mari* [datang]. *Dio ado doh* [dia ada dah] niat.

NAA : *Mace kalu ado bangune kat* [macam kalau ada bangunan dekat] asrama *mace* [macam] contoh *ado* [ada] kecurian *jugok ko* [juga ke]?

HMZ : *Ha* [ya] *ado* [ada]. Berlaku *dalame* [dalaman]. Kecurian pelajar *samo* [sama] pelajar.

NAA : Kerap kali berlaku *ko* [ke]?

HMZ : *Atah* [atas] jagaan *budok apo* [budak apa]. *Warden* [penjaga] asrama *sediokan mejo* [sediakan meja] kunci almari. *Kalu dio* [kalau dia] cuai berlaku lah kecurian. *Kalu dio* [kalau dia] kunci, *dio bawok* [dia bawa] kunci, kunci *dio* [dia] simpan *sore dio jah* [seorang dia sahaja], tempat kunci *tu ore tok* [itu orang tidak] tahu *takdokla* [tidak ada la]. Ni *mano-mano* [mana-mana] pun berlaku.

NAA : *Kalu* [kalau] berlaku kecurian *mace dio ambik* [macam dia ambil] *bare-bare budok tu* [barang-barang budak itu] *pah budok tu* [lepas itu budak itu] report kepada pihak *warden* [penjaga] *apo semuo* [apa semua], apa tindakan?

HMZ : *Tu [itu] masalah kito [kita] tengok kekerapan salah, kesalahan tu [itu] berlaku. Kalu [kalau] berlaku budak tu sokmo [itu selalu] mungkin dio [dia] pusing.*

NAA : **Pusing tu lagu mano [itu macam mana]?**

HMZ : Pusing *dio [dia] putar belit ko blawok ko [ke tipu ke]. Dio kato dio [dia kata dia] rugi sebab dio sokmo wak [dia selalu buat] laporan. Ore [orang] lain takdok hile [tiada hilang]. Dok [duk] jadi bergantung kepada budi bicara warden [penjaga] dengan pelajar asrama. Sebab warden [penjaga] ni dio [ini dia] kenal pasti buruk apa penghuni asrama, jujur ke tak jujur ke. Orang berkemampuan ke. Budi bicara dan tindakan-tindakan warden [penjaga] tidak semestinya tepat.*

NAA : **Macam mana tu [itu] cikgu?**

HMZ : *Dio [dia] pantau tengok dulu. Kalu [kalau] hilang kae dio [kan dia] pantau tengok dulu hilang. Pahtu nok [selepas itu, nak] hilang ni [ini], nak tuduh kepada siapa susah jugok [juga]. Jadi warden ni [penjaga ini] keno [kena] hati-hati lah. Susah nak bertindak. Tok keno kae maroh [Salah kan kena marah] di ore [orang]. Tengok jumlah kehilage [kehilangan] tu [itu] dulu dak [kan]? Jumlah duit hile banyak mano kato [hilang banyak mana kata] jam ko gapo ko [kea apa ke]. Memelah [memanglah] warden ni [penjaga ini] mesti strict [tegas]. Tak boleh bagi muka. Jadi tindakan warden ni [penjaga ini] tertakluk pado apo ore [pada apa orang] panggil degree [darjah] masalah kecurian tulah [itulah]. Kalu wi sratuh ko tindok [kalau bagi seratus [100] ke bertindak] sungguh-*

sungguh la. *Dio* [dia] kuarantin *ko* [ke]. *Tokleh tubik* [tidak boleh keluar] *puak ni* [kumpulan ini] *brapo jae jange tubik nok* [berapa jam janagn keluar nak] cek *ni* [ini], sekali dengan *PK HEM* [Penolong Kanan Hal Ehwal Murid] *apo* [semua].

NAA : **Cikgu keno skali** [kena sekali]?

HMZ : *Ho* [ya], *kenolah* [kena lah], *warden* [penjaga] *keno oyak ko* [kena cakup kepada] *PKHEM* [Penolong Kanan Hal Ehwal Murid], *pengetuo* [pengetua]. *Bendo-bendo* [benda-benda] besar. Ni kuarantin *tokleh tubik duk dale* [tidak boleh keluar duduk di dalam], cek lah. Jadi berbagai usaha lah. *Satu* [1] kuarantin, *satu* [1] *apo* [apa] tengok, tengok tingkah laku pelajar. Pelajar yang mencuri tu *napok* [nampak] *dio* [dia] mewah *ko* [ke] lepas *dio bekene* [dia berkenan] dengan *napok dio* [nampak dia] beli di kantin dia tahu. Jadi *warden* [panjaga] kena pantau la sekali dengan guru-guru *tu* [itu]. Penolong *kane ko* [kanan ke]. *Tokkae* [tak mungkin] *warden* [penjaga] *sore nok* [sorang nak] pikul beban.

NAA : **Setiap kehilange tu mace tokleh** [kehilangan itu macam tidak dapat] **pelajar tokleh bui** [tak dapat bagi] **balik la bendo hok hile tu** [benda yang hilang itu]? **Ko mace gati** [ke macam ganti]?

HMZ : *Tu* [itu] *payohla nok kato* [susah lah nak kata].

TAMAT BAHAGIAN 6

BAHAGIAN 7: KEJAYAAN

NAA : Pernah *dok* [tak] sekolah *SIS* [Sultan Ibrahim Satu] *tu* [itu] pelawat dari luar *Klate nok* [Kelantan nak] *mari* [datang]?

HMZ : *Ado* [ada]. Pelawat sebagai nazir. Sebagai nazir sebagai simpanan kira-kira kewangan sekolah. Pelawat bahagian kewangan sekolah, pelawat bahagian pelajar nazir. Pelawat bahagian fizikal sekolah. Pelawat bahagian Sains *semo* [semua] tiap-tiap *bide* [bidang] ada memantau. Kekerapan tu tertakluk kepada laporan-laporan sekolah la, laporan pengetua.

NAA : *Kalu* [kalau] dulu kerap la?

HMZ : Tidak kerap *jugok* [juga]. Kekerapanlah.

NAA : *Dale stahun tu agok-agok brapo* [dalam setahun itu agak-agak berapa]?

HMZ : Itu keadaan *atah* [atas] *ore* [orang] panggil apa tugas. Tugas *ore* [orang] Kuala *lupo* [Lumpur] *ni* [ini]. *Kade-kade dio nok mari* [kadang-kadang kan dia na datang] *jale bele-bele kae dio mari* [bercuti sambil-sambil kan dia datang] melawat. Kekerapan *pata timo ni* [pantai timur ini] kerap *ore* [orang] mari (ketawa). *Gi* [pergi] Rantau *Panje* [Panjang] beli-belah. Melawat sikit sangat, (ketawa).

- NAA** : Andaikata dapat rombongan-ronbongan dari organisasi ternama yang melawat sekolah *SIS* [Sultan Ibrahim Satu]?
- HMZ** : Ada pelajar dari Australia datang satu *maso* [masa]. Pertukaran pelajar. Pelajar dari Australia duo [2] tahun sekali mari melawat *SIS* [Sultan Ibrahim Satu]. *Dio bowok* [dia bawa] *anok* [anak] murid lah. Pelajar daripada Australia tu bawa *maso* [masa] dulu *tu* [itu] Encik Ilias, *dio* [dia] bekas guru. *Bini dio ore putih* [Isteri dia orang Inggeris]. Jadi duo [2] tahun sekali *dio* [dia] mari. Jadi pertukaran pelajar duduk *dale* [dalam] kelas *duk bersembe-sembe pahtu* [duduk bersembang-sembang lepas itu] balik.
- NAA** : *Kiro pertukare* [Kira pertukaran] pelajar *tu* [itu], pelajar daripada Australia mari *dio* [dia] tinggal dengan *sapo* [siapa] duduk sini?
- HMZ** : Tinggal *rumoh-rumoh* [rumah-rumah] jadi mak ibu, *rumoh* [rumah] pelajar Malaysia lah.
- NAA** : Mak *akat pok akat gitu* [angkat bapa angkat macam itu]?
- HMZ** : *Mok akat* [mak angkat]. *Ho* [ya], *kade -kade* [kadang-kadang] *ado jugok* [ada juga] pelajar daripada Jepun *sore* [sorang] *duo* [dua][2].
- NAA** : *Berapo lamo* [berapa lama]- -?
- HMZ** : Duduk *kalu* [kalau] Jepun itu setahun, *duo* [dua] [2] tahun. Setahun *kalu* [kalau] pelajar *mari* [datang] tumpang ini sekejap la. *Dale* [dalam] *duo* [dua][2], *tigo*

[tiga] [3], seminggu *duo* [dua][2] *jah* [sahaja].

NAA : Pernah *dok* [tidak] sekolah *SIS* [Sultan Ibrahim Satu] mendapat pengiktirafan? *Supo* [seperti] dapat anugerah la?

HMZ : *Ho ado* [ya ada]. *Maso* [masa] arwah Doktor Khalid, tahun *limopuloh* [lima puluh][50] tahun *nam puluhan* [60an], *nam puloh lima* [enam puluh lima] [65], *nepuloh tigo* [enam puluh tiga][63], *ne puloh pat* [enam puluh empat] [64]. Doktor Khalid, anugerah pelajar cemerlang bahagian bidang doktor. Doktor Khalid, arwah Muhamad Nor, bahagian arkitek, eksiden di Tasmania *tu*. Dr Khalid la *meme* [memang] terkenal, Khalid Hassan *ore sebere* [orang seberang] Pasir mas.

NAA : *Loni ado* [sekarang ada] lagi?

HMZ : *Loni* [sekarang] *duk* [duduk] di England sebagai pakar, pakar darah sebuah hospital masyhur di England.

NAA : *Gapo* [apa] anugerah paling bermakna pernah sekolah *SIS* [Sultan Ibrahim Satu] dapat?

HMZ : *Nok kato tokleh, takdok* [nak kata tak boleh, tidak ada]. *Takdok* [tidak ada] anugerah selain cemerlang, *takdok* [tidak ada]. *Kalu* [kalau] peringkat daerah negeri *gitulah* [macam itulah].

NAA : Contoh satu *kalu* [kalau] peringkat negeri *gapo* [semua]? Peringkat daerah?

HMZ : *Ado* [ada] sekali peraduan bahas bahasa Inggeris. Tahun nepuluh tigo [enam puluh tiga][63]. Kita johan. Johan Kelantan. Kebetulan pelajar tu pelajar *remove* [peralihan] kelas. Cikgu *loni* [sekarang]. *Pengetuo loni duk sebere* [pengetua sekarang duduk di seberang], *ado* [ada] lagi *dio pengetuo* [dia pengetua] Ibrahim duo [dua][2] dulu. Dialah cemerlangnya.

NAA : *Kalu* [kalau] peringkat daerah?

HMZ : *Dio ado* [dia ada] tetap - - tak sebegitu sebab Pasir Mas ni Ibrahim Satu, satu[1] tu *jah* [sahaja] (ketawa).

NAA : Tahun tu *SIS* [Sultan Ibraim Satu] itu *jah* [sahaja]?

HMZ : Dia peringkat Kelantan. Pasal daerah *takdoklah* [tidak ada lah] sekolah lain, *takdok* [tidak ada] pun sekolah premier [lama]. Sebab itu dia panggil sekolah premier [lama].

NAA : Ada gelaran?

HMZ : Sekolah premier [lama] Ibrahim Satu ni.

NAA : Sekolah premier ni *gano* [macam mana] cikgu?

HMZ : Maknanya istimewa lah. *Banyok* [banyak] istimewa.

NAA : Istimewa dari segi?

HMZ : Sekolah-sekolah premier, sekolah-sekolah lama, sekolah *kane* [kanan], masyhur dan banyak berjasa mengeluarkan pelajar-pelajar cemerlang. *Premier school* [sekolah premier] dia panggil. Di Kota Bharu sekolah premier, Sekolah Menengah Sultan Ibrahim - Sekolah Menengah Sultan Ismail. *Premier school* [sekolah premier] *jugok* [juga].

NAA : *Kironyo* [kiranya] di Pasir Mas *skoloh* [sekolah] *premier* [lama] *ni* [ini] *SIS* [Sultan Ibrahim Satu] *jah* [sahaja]?

HMZ : *Ha* [ya], *takdok* [tidak ada] lain *doh* [dah] sekolah. Satu *tu jah* [itu sahaja].

NAA : *Kalu Kube Bembe tu* [kalau Kubang Bemban itu]?

HMZ : *Hakni* [yang ini] baru. Tidak dipanggil sekolah premier. *Ni* [ini] baru *cambah jah* [di bina]. Besar *ni* [ini].

NAA : *Ado dok* [ada ke tidak] mana-mana pihak yang menyumbang kepada kelancaran sekolah *SIS* [Sultan Ibrahim Satu]?

HMZ : Itulah sumbangan daripada bekas pelajar-pelajar sini yang berjaya. *Ni* [ini] Dato' Mustafa Mamat ado gambar *kae* [kan]. Sumbangan *dio ado jugok* [dia ada jugak] sumbangan kewangan, sumbangan ~ ~. Mustafa Mamat, Dato' *apo doh* [apa dah] (tunjuk gambar), Dato' Rahim, Dato' Mustafa Mamat. Sumbangan daripada pelajar-pelajar *senior* [lama]. Sekarang bertaraf menteri seperti

Mustafa Mamat, menteri *gapo ni* [apa ini]? (Tunjuk buku).

NAA Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri.

Sore [seorang] lagi? *Apo* [apa] - Dato' Abdul Rahim, usahawan terkenal Malaysia. Sekolah *SIS* [Sultan Ibrahim Satu] *jugok ni* [juga ini]. *Pade duo tu* [cukup dua [2] itu] lah (ketawa).

TAMAT BAHAGIAN 7

BAHAGIAN 8: LOKASI

NAI Dari segi lokasi *ni* [ini], mengapa memilih lokasi ini untuk ditubuhkan bangunan?

HMZ : Sebab dia tengah-tengah bandar, berdekatan dengan balai polis, berdekatan dengan masjid, berdekatan dengan bandar. Terutama berdekatan dengan bandar, *pahtu* [selain itu], balai polis, masjid, pasar. Itu ciri-ciri dia. *Kalu takdok gotu* [kalau tiada benda itu] *sapo dio nok* [siapa dia nak] duduk *dok* [kan] (ketawa). Sekolah Tiang Chandi, tengok mana ada.

NAA : Kiranya *kawase* [kawasan] strategik la bina - -.

HMZ : *Haa* [ya] strategik. Pengangkutan mudah, kos pengangkutan - -. Bandar, pengangkutan ada *belako* [semua] la *dok* [kan]? *Make* [makan] minum mudah. *Ore kapung kato* [orang kampung cakap] *sakuk saka* [kemudahan] *mudoh* [mudah/senang].

TAMAT BAHAGIAN 8

BAHAGIAN 9: HARAPAN

NAA : Apakah pandangan cikgu terhadap penubuhan bangunan *hok sedio ado ni* [yang sedia ada ini]?

HMZ : Sekarang bangunan yang sedia ada sudah diganti dengan yang baru dah. Jadi maknanya, dari segi usia tu bangunan baru sudah muncul dan bangunan lama diruntuhkan sebahagiannya. Jadi sekarang *ni* [ini] berkekalan dengan bangunan lama tiga tingkat. Semua bangunan *sekoloh tigo* [sekolah tiga] [3] tingkat. Cukup *doh* [dah] untuk *satu* [1] wawasan *satu* [1] *decade* [dekad], sepuluh tahun *dok* [kan]? Sepuluh lebih *doh* [dah]. Dah sekarang 2020 *doh ado* [sudah ada] lagi bangunan wawasan 2020 sudah berjaya dah.

NAA : *Gapo* [apa] harapan cikgu terhadap penambahbaikan bangunan?

HMZ : Harapnya dapat menampung pelajar yang ramai lah. Yang berkualiti. Pelajar yang ramai dan berkualiti dan berwibawa.

NAI : Harapan cikgu untuk generasi muda pasal pelajaran?

HMZ : Kalau tidak diganggu gugat oleh masalah-masalah sosial dadah dan sebagainya, kita harap *kalu* [kalau] masalah itu boleh dibanteras, pelajar akan cemerlang. Sebab sekarang ini diganggu gugat oleh pengedar-pengedar *ni* [ini]. Pengedar-pengedar dadah bukan orang dewasa, budak-budak yang jadi pengedar. Pasir Mas ni *sekalo* [selalu] tingkatan *satu ado* [satu [1] ada] dah. Jadi harapan

maksudnya, kalau dapat banteras masalah sosial yang kronik *ni* [ini] penagihan dadah dikalangan pelajar-pelajar *ni* [ini], maka kecemerlangan akan muncul. Kecemerlangan akademik akan muncul.

NAA : Seterusnya nasihat yang cikgu nak sampaikan kepada golongan ibu bapa?

HMZ : *Satu* [1] pendidikan *ni* [ini] bermula dari rumah. Itu hidup. Kalau nak jadi pelajar yang Nasrani *ko* [ke] Yahudi *ko* [ke] (ketawa) Islam *ko* [ke], pendidikan dari rumah. Bermula dari rumah. Dari rumah la benda sama ada A, putih atau yang putih jadi hitam, yang kuning. Maksud saya ibu bapa lah yang bertanggungjawab *lepas tu* [selepas itu] barulah persekitaran masyarakat sekeliling. Masyarakat sekeliling *tu* [itu] kawan sebaya dengan *dio* [dia], kawan sepermainan, kekerapan dia pergi mana, bawa masjid *ko* [ke] madrasah *ko* [ke]. Persekitaran sekeliling. Kalau persekitaran sekeliling *tu* [itu] ada ala *atmosphere* [suasana] agama, maka budak itu baik. *Kalu* [kalau] persekitaran sekeliling ada dangdut (ketawa) umpama di Rantau Panjang, persekitaran sekeliling, sekejap pergi Golok, dangdut di Golok itu *punoh* [rosak]. Maksud saya pendidikan bermula dari rumah nak bentuk Yahudi *ko* [ke] Nasrani *ko* [ke] Kristian, Islam *ko* [ke]. *Lepas tu* [selepas itu] *pulok* [pula] persekitaran *keduonya* [keduanya] *surrounding* [sekitar], persekitaran *tu* [itu] kawan sebaya dengan *dio* [dia], institusi apa yang paling dekat dengan *dio* [dia], institusi panggung wayang *ko* [ke] institusi *ugama* *ko* [agama ke] madrasah *ko* [ke]. *Lepas tu* [selepas itu]

contoh ibu bapa, ibu bapa pergi solat masjid *ko* [ke], *mok* [mak] pergi sekali *ko* [ke] ajak anak pergi *ko* [ke], ibu bapa pergi anak *duk dale rumoh* [anak duduk dalam rumah], *anok* [anak] main dadah tak bangun. Contoh-contoh daripada ibu bapa dan masyarakat sekeliling. Kalau masyarakat sekeliling *yes* [ya] maka *yes* [ya] lah. *Mace* [macam] saya *ni* [ini] dengar azan masjid, kita *gi* [pergi]. Ada *ko* [ke] anak *kito* [kita] pergi? Tak pergi. Peranan masyarakat *ni* [ini], peranan-peranan ibu bapa dan peranan masyarakat tok guru, tok iman, tok *ngulu* [penghulu], cikgu, lain-lain. Semuanya libat sama. Baru A, baru *putuse* [keputusan] *okay* [baik]. Semua agensi, semua *apo ore* [apa orang] panggil, ejen perubahan bahasa moden. *Agent of change* [agen perubahan] mesti libat semua, cikgu jadi ejen, tok *ngulu* [penghulu] jadi *agent of change* [ejen perubahan], polis jadi *agent of change* [ejen perubahan], tok *kodi* [kadi] *agent of change* [ejen perubahan], makna dia bercakap untuk ubah anak muda, generasi akan datang baru berubah.

NAA : ***Gano*** [macam mana]? ***Agent of change*** [ejen perubahan]?

HMZ : *Agent* [ejen], A-G-E-N-T O-F C-H-T-I-E-N [C-H-A-N-G-E].

NAA : ***Gapo*** [apa] nasihat cikgu supaya pelajar lebih bersemangat nak belajar?

HMZ : Itu masalah, nak minat belajar *ni* [ini], dia satu contoh adik-beradik berjaya. Contoh jiran berjaya, *dio* [dia] ikut jiran - -. Contoh adik beradik berjaya jiran berjaya. *Mok bapak pero anak* [ibu bapa peliraha anak] berjaya. Dia itu, dia

kena ikut itu *kalu* [kalau] boleh. *Kalu dio, ore duk* [kalau dia orang duduk] *study* [belajar], *duk* [duduk] main motor macam mana nak berjaya. Daripada diri-sendiri. *Sika* [basikal]. *Ado doh* [ada dah] kan, Tuhan tidak akan ubah (ketawa).

NAA : Soalan last *doh* [dah] cikgu. Apakah cadangan cikgu bagi memastikan bangunan kekal lebih lama dan seterusnya memberi manfaat kepada generasi akan datang?

HMZ : Satu pemantaun berterusan lah dari segi *defect* [kecacatan], crack bangunan. Pemantauan berterusan tengok tangga *tu ngekoh doh* [itu merekah dah] *repair* [baiki]. Dari segi *defect* [kecacatan] la kerosakan bangunan sekolah, crack c-r-a-c-k. Yang kedua lambang kemasyhuran sekolah tu hendaklah dikekalkan. Maknanya sekolah Ibrahim Satu ni melahirkan cerdik pandai yang tak dapat ditolak banding kemasyhuran identiti sekolah tu biar masyhur *sokmo* [selalu]. Tidak ada tempat-tempat yang tidak baik. Penagih dadah umpama. Sekarang *ni* [ini] Ibrahim Satu *ni* [ini] menjadi sarang penagih dadah. *Kito tidok nok* [kita tidak mahu] dengar *bendo tu* [benda itu]. *Kito nok* [kita mahu] identiti *tu* [itu] sebagai kecemerlangan *tu* [itu] sampai bila-bila. Tidak akan berubah lah. Satu pemantauan dalaman fizikal. Yang *keduo* [kedua] pemantauan kemasyhuran sekolah *tu* [itu] iaitu melahirkan pelajar-pelajar sebelum ini pun pelajar-pelajar terkenal sampailah yang akan datang pun macam *tu* [itu] *jugok* [juga]. Akan datang pun melahirkan pelajar-pelajar cemerlang *jugok* [juga]. Bukan satu dekad, berpuluh-puluh dekad.

NAA : Baiklah cikgu, berakhir sudah temubual kita pada hari ini. Terima kasih diucapkan kepada cikgu kerana memberi masa dan ruang untuk kami menemubual cikgu. Kami sangat menghargai jasa cikgu dalam menerima kunjungan kami. Semoga rakaman ini memberi hasil kepada para pendengar dan generasi akan datang. Sekian, terima kasih cikgu.

TAMAT BAHAGIAN 9

SENARAI SOALAN

SENARAI SOALAN TEMUBUAL BERSAMA BEKAS GURU SMKSIS

Berikut merupakan temubual sejarah lisan yang telah dijalankan oleh **Nor Ain Izati Binti Ibrahim** dan **Nur Arina Ayuni Binti Mohammad Razuki** bersama **Haji Md Zain Bin Ab. Hamid** mengenai **Sejarah Bangunan Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim Satu(1)** yang telah ditubuhkan pada tahun 1947 sehingga kini. Temubual ini dijalankan di **W2/165C, Lorong Seri Teja, 17000 Pasir Mas, Kelantan** pada **5 Mei 2019**.

SOALAN-SOALAN TEMUBUAL BERSAMA BEKAS GURU SMKSIS

Pengenalan Diri

- 1) Siapakah nama penuh cikgu?
- 2) Apakah Nama Panggilan cikgu?
- 3) Apakah pekerjaan cikgu sekarang?
- 4) Berapakah umur cikgu sekarang?
- 5) Tempat asal/kelahiran?
- 6) Tempat tinggal sekarang?
- 7) Ahli Keluarga
  - Ibu
  - Bapa
  - Adik-beradik
  - Cikgu anak ke berapa
- 8) Status?
- 9) Ahli Keluarga
  - Isteri
  - Anak

Sejarah Pendidikan

- 10) Tempat belajar sekolah rendah?
- 11) Tempat belajar sekolah menengah?
- 12) Universiti manakah cikgu melanjutkan pelajaran?
- 13) Di negeri manakah cikgu melanjutkan pelajaran?
- 14) Apakah tahap pendidikan cikgu?
- 15) Pencapaian pendidikan cikgu?

Sejarah Pekerjaan

- 16) Apakah pekerjaan cikgu selepas zaman persekolahan?
- 17) Adakah jawatan cikgu sebelum bersara berkait dengan bidang yang cikgu ambil di universiti?
- 18) Jawatan yang pernah dipegang semasa masih berkhidmat sebagai guru?
- 19) Pekerjaan yang pernah dilakukan?
- 20) Berapa lama memegang jawatan tersebut semasa masih berkhidmat?
- 21) Pernahkan cikgu diminta untuk berkongsi maklumat tentang sejarah bangunan sekolah ini kepada mana-mana pihak?
- 22) Bolehkah cikgu berkongsi pengalaman cikgu semasa perkongsian tersebut?
- 23) Sebab-sebab dilantik sebagai guru?
- 24) Keistimewaan setelah dilantik?
- 25) Pencapaian/pengiktirafan yang diperoleh sepanjang bergelar guru?
- 26) Pengalaman sepanjang bekerja?
- 27) Mengapa memilih untuk bekerja sebagai guru?
- 28) Pada tahun bilakah cikgu bersara?

Sejarah Bangunan

- 29) Sejarah penubuhan bangunan sekolah
- 30) Pada tahun bilakah bangunan sekolah ini siap dibina sepenuhnya
- 31) Siapakah yang menubuhkan bangunan ini

- 32) Pada tahun bilakah sekolah ini dirasmikan?
- 33) Siapakah yang merasmikan penubuhan bangunan ini?
- 34) Berapakah blok bangunan yang terdapat di sekolah ini?
- 35) Apakah tujuan bangunan ini ditubuhkan?
- 36) Mengapa sekolah ini dinamakan sebagai Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim (1)(SMKISIS)?
- 37) Siapakah pengetua semasa cikgu berkhidmat sebagai guru di SMKISIS?
- 38) Berapakah had bilangan pelajar untuk setiap kelas?
- 39) Adakah peralatan sekolah mencukupi untuk setiap pelajar?
- 40) Dari manakah dana diperolehi untuk menyediakan kemudahan kepada setiap pelajar?
- 41) Bagaimana bentuk bangunan sekolah ini?
- 42) Adakah bangunan sekolah ini pernah diubah suai?
- 43) Mengapa bangunan ini perlu diubah suai?
- 44) Bangunan diperbuat daripada apa?
- 45) Dari manakah bahan tersebut didapati untuk bangunan ini?
- 46) Apakah keistimewaan bahan ini daripada bahan-bahan lain?
- 47) Berapa kos pembinaan bangunan ini?
- 48) Dari mana dana penubuhan diperolehi?
- 49) Adakah terdapat penaja yang menyumbang kepada penubuhan bangunan ini?
- 50) Apakah kemudahan yang tersedia di dalam bangunan ini untuk pelajar dan guru?
- 51) Adakah peralatan-peralatan di sekolah ini pernah mengalami kerosakan?
- 52) Berapakah jumlah guru yang berkhidmat bersama Cikgu?
- 53) Adakah tugas setiap guru berbeza mengikut jawatan?
- 54) Berapakah anggaran masa bangunan ini dapat bertahan?
- 55) Siapakah yang bertanggungjawab ke atas keadaan fizikal bangunan ini?
- 56) Apakah langkah menjaga bangunan ini daripada kerosakan?
- 57) Berapakah luas bangunan ini?
- 58) Berapakah luas tanah ?
- 59) Pemilikan tanah, atas nama siapa?
- 60) Di awal penubuhan, adakah waktu pembelajaran sama seperti sekarang?

- 61) Adakah pelajar perlu membayar yuran persekolahan di awal penubuhan sekolah ini?
- 62) Adakah jumlah yuran berbeza mengikut tingkatan?
- 63) Berapakah yuran asas bagi setiap pelajar?
- 64) Adakah pelajar perlu menyelesaikan yuran terlebih dahulu sebelum bermulanya sesi pembelajaran pada setiap tahun?
- 65) Berapakah bilangan pelajar semasa di awal penubuhan sekolah ini?
- 66) Apakah peraturan yang dikenakan kepada pelajar untuk belajar di sekolah ini?
- 67) Apakah kemudahan yang terdapat dibangunan ini yang disediakan kepada pelajar?
- 68) Adakah terdapat kemudahan bas atau van yang disediakan kepada pelajar?
- 69) Adakah kemudahan kenderaan tersebut hanya boleh digunakan oleh pihak sekolah?
- 70) Adakah terdapat permintaan daripada sekolah lain untuk menggunakan bas milik SMKSIS?
- 71) Apakah kesulitan yang pernah cikgu hadapi semasa berkhidmat sebagai guru?
- 72) Adakah terdapat perbezaan untuk kegunaan atau fungsi setiap blok bangunan?

Bangunan asrama SMKSIS

- 73) Siapakah yang menubuhkan asrama di sekolah ini?
- 74) Apakah fungsi bangunan asrama sekolah?
- 75) Adakah bangunan asrama sekolah yang tersedia untuk pelajar dibina pada tahun yang sama bangunan sekolah ini dibina?
- 76) Adakah bangunan asrama sekolah pernah dibaik pulih?
- 77) Berapakah kos pembinaan untuk asrama sekolah ini siap dibina sepenuhnya?
- 78) Siapakah yang memberikan dana untuk membina asrama sekolah?
- 79) Apakah kemudahan yang tersedia di asrama sekolah untuk pelajar-pelajar?
- 80) Berapakah blok bangunan asrama yang ada?
- 81) Berapakah jarak antara asrama lelaki dan perempuan?
- 82) Apakah kelayakan yang diperlukan oleh pelajar yang tinggal di asrama sekolah?
- 83) Apakah peraturan yang perlu pelajar patuhi semasa tinggal di asrama sekolah?
- 84) Adakah pelajar perlu membayar yuran untuk tinggal di asrama sekolah?

- 85) Berapakah yuran yang dikenakan kepada pelajar yang ingin tinggal di asrama sekolah?
- 86) Adakah pelajar perlu tinggal di asrama pada hujung minggu atau diberi kebenaran untuk pulang ke rumah?

Kejayaan

- 87) Pernahkah SMKSIS didatangi pelawat dari luar Kelantan?
- 88) Adakah terdapat rombongan-rombongan dari organisasi ternama yang melawat sekolah ini?
- 89) Pernahkah sekolah ini mendapat pengiktirafan ?
- 90) Bolehkah cikgu senaraikan pengiktirafan yang pernah diterima?
- 91) Apakah pengiktirafan yang paling bermakna yang pernah sekolah ini capai?
- 92) Adakah terdapat mana-mana pihak yang menyumbang kepada kelancaran sekolah ini?

Lokasi

- 93) Adakah sekolah ini hanya terdapat di Kelantan sahaja?
- 94) Mengapa memilih lokasi ini untuk ditubuhkan bangunan?

Isu dan Masalah

- 95) Apakah masalah-masalah yang pernah dihadapi ketika pembinaan bangunan ini?
- 96) Adakah kawasan ini pernah terkena banjir?
- 97) Adakah bangunan ini pernah mengalami kebakaran atau bencana lain?
- 98) Adakah terdapat kerosakan yang teruk terhadap bangunan?
- 99) Apa yang pihak sekolah lakukan untuk menangani masalah tersebut?
- 100) Berapa lamakah masa yang diambil untuk membaikpulih seperti biasa?
- 101) Pernahkah peralatan di sekolah ini dicuri atau hilang?
- 102) Apakah tindakan pihak sekolah bagi mengatasi masalah kecurian yang berlaku?
- 103) Apakah pendekatan yang diambil untuk memastikan bangunan ini selamat ?
- 104) Apakah sistem atau peralatan yang digunakan untuk memastikan keselamatan peralatan sekolah?
- 105) Adakah keluasan bilik darjah mencukupi untuk menampung pelajar-pelajar?

106) Adakah wujud persaingan antara guru untuk memegang jawatan?

Harapan

107) Apakah pandangan cikgu terhadap penubuhan bangunan yang sedia ada ini?

108) Apakah harapan cikgu terhadap penambahbaikan bangunan ini?

109) Apakah harapan cikgu kepada generasi muda mengenai pentingnya pelajaran?

110) Apakah nasihat yang ingin cikgu sampaikan kepada golongan ibubapa tentang pelajaran anak-anak mereka?

111) Apakah cadangan cikgu bagi memastikan bangunan ini kekal lebih lama dan seterusnya memberi manfaat kepada generasi akan datang?

Demikian tadi temubual mengenai **sejarah bangunan Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim Satu(1) (SMK SIS)** bersama **Haji Md Zain Bin Ab. Hamid** iaitu bekas guru yang berkhidmat sebagai guru di SMK SIS. Kami mengucapkan jutaan terima kasih diatas kesudian beliau dalam memberikan maklumat mengenai Sejarah Bangunan SMK SIS. Semoga hasil rakaman ini akan memberi manfaat kepada pendengar, penyelidik dan generasi akan datang. Sekian, Terima kasih.

LOG WAWANCARA

LOG WAWANCARA

Berikut merupakan temubual sejarah lisan yang telah dijalankan oleh Nor Ain Izati Binti Ibrahim dan Nur Arina Ayuni Binti Mohammad Razuki bersama Haji Md Zain Bin Ab. Hamid mengenai Sejarah Bangunan Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim Satu(1) yang telah ditubuhkan pada tahun 1947 sehingga kini. Temubual ini dijalankan di W2/165C, Lorong Seri Teja, 17000 Pasir Mas, Kelantan pada 5 Mei 2019.

Masa	Perkara yang Dibincangkan	Nama/ Tempat Rujukan
0.00.48 - 0.18.45	Latar Belakang Tokoh	<ol style="list-style-type: none"> 1. Haji Md. Zain Bin Ab. Hamid . 2. W2/165C Lorong Seri Teja, 17000 Pasir Mas. 3. Ab. Hamid Bin Yusof. 4. Halimah Binti Awang Hamat.
0.18.55 - 0.27.48	Sejarah Pendidikan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sekolah Rendah Sekolah Kebangsaan Pasir Mas. 2. LCE [<i>Lower Certificate of Education</i>]. 3. Maktab Perguruan Raub . 4. STPM [Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia]. 5. UM [Universiti Malaya].

0.28.05 - 0.36.48	Sejarah Pekerjaan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jadi guru, pendidik. 2. Sekolah Menengah Keangsaan Sultan Ibrahim Satu [SMKSIS] - Guru Kanan Sains Sosial. 3. Sekolah Menengah Meranti - Penolong Kanan.
0.36.55 – 1:27:24	Sejarah Bangunan SMKSIS	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1993- Dirasmikan. 2. 1997- Siap dibina sepenuhnya. 3. Sekolah Inggeris Kerajaan. 4. Dikenali sebagai sekolah rumah padi. 5. Sekolah ala colonial.
1:27:33 – 1:39:18	Bangunan Asrama SMKSIS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asrama ditubuhkan pada tahun sembilan belas enam puluh tujuh [1967]. 2. Memberi kemudahan kepada pelajar miskin.
1:39:48 – 1:55:54	Isu dan Masalah	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kecurian 2. Ke kerapannya pemantauan 3. Peralatan atau sistem untuk

		memastikan keselamatan bangunan
1:58:17 – 2:05:42	Kejayaan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anugerah pelajar cemerlang bahagian bidang doktor 2. Pertukaran pelajar dari Australia dan Jepun
2:05:59 – 2:07:04	Lokasi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kawasan strategik 2. Kemudahan pengangkutan 3. Pusat Bandar dan tumpuan penduduk
2:07:11 – 2:15:47	Harapan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bangunan 2. Generasi muda 3. Ibu bapa 4. Manfaat

DIARI KAJIAN

DIARI KAJIAN

MASA	TARIKH	TINDAKAN	CATATAN
10.00 am- 12.00pm	25 Mac 2019	Mencari maklumat mengenai bangunan bersejarah di negeri Kelantan melalui internet	Banyak hasil pencarian mengenai bangunan tertua di Kelantan.
10.00 am- 11.00 am	29 Mac 2019	Mencari maklumat mengenai individu yang boleh ditemu bual mengenai sejarah bangunan Muzium Islam Kelantan	Sukar mendapat maklumat berkenaan nombor telefon individu tersebut
2.30 pm- 4.00 pm	3 April 2019	Pergi ke Muzium Islam untuk mencari individu yang boleh ditemu bual	Mendapat nombor telefon dan serba sedikit maklumat berkenaan orang yang harus dihubungi
10.00 am	4 April 2019	Menghubungi individu yang berpotensi untuk ditemu bual tersebut	Permohonan ditolak kerana individu tersebut tidak mampu ditemu bual dalam masa yang agak lama disebabkan faktor kesihatan.
10.00am- 12.00 pm	12 April 2019	Mencari maklumat mengenai bangunan sekolah tertua di Kelantan	Banyak hasil carian yang dijumpai. Sekolah Menengah Sultan Ibrahim Satu dipilih.

12.00 pm- 2.00 pm	17 April 2019	Mencari Maklumat mengenai individu yang boleh ditemu bual mengenai sejarah bangunan Sekolah Menengah Sultan Ibrahim Satu	Tiada hasil carian yang sesuai
5.00 pm	20 April 2019	Menghubungi bapa Nur Arina Ayuni iaitu Encik Mohammad Razuki, bekas pelajar Sekolah Menengah Sultan Ibrahim Satu untuk meminta cadangan mengenai individu yang patut dihubungi	Encik Mohammad Razuki memberi cadangan untuk menghubungi Tuan Haji Md. Zain iaitu bekas guru Sekolah Menengah Sultan Ibrahim Satu.
2.00 pm	21 April 2019	Menghubungi Tuan Haji Md. Zain	Beliau bersetuju untuk ditemu bual
11.00 pm	22 April 2019	Mendapatkan persetujuan dan pengesahan pensyarah mengenai bangunan yang dipilih	Mendapat kelulusan daripada pensyarah
9.00 am- 2.00 pm	23 April 2019	Buat soalan berkenaan tajuk temu bual	Mendapat kelulusan daripada pensyarah
2.00 pm- 4.30 pm	27 April 2019	Pergi ke Sekolah Menengah Sultan Ibrahim Satu untuk mencari maklumat dan mengambil gambar	Mengambil gambar bangunan lama dan baru

		bangunan	
4.00 pm	1 Mei 2019	Menghubungi Haji Md. Zain untuk pengesahan tarikh untuk kali kedua	Tiada perubahan tarikh atau tempat
10.00 am- 12.00 pm	3 Mei 2019	Persiapan cenderahati untuk Haji Md. Zain	Membeli cenderahati berbentuk makanan
10.00 am	5 Mei 2019	Menghubungi Haji Md. Zain sebelum bertolak ke rumah beliau	Bertanya lokasi rumah
11.00 am	5 Mei 2019	Bergerak ke kediaman Haji Md. Zain	Kesukaran mencari lokasi kerana lokasi di dalam kampung
2.00 pm- 4.45 pm	5 Mei 2019	Sesi temu bual mengenai sejarah bangunan sekolah	Temu bual berjalan lancar
4.45 pm- 5.30 pm	5 Mei 2019	Penyampaian cenderahati	Dijamu dengan minum petang

INDEKS

INDEKS

A

Adik-beradik 2, 3, 5, 11, 80

Akademik 31, 32, 33, 56, 57

Asrama 56, 57, 58, 59, 66, 67, 68, 69

Australia 72

B

Bandar 49, 77

Bangunan 1, 16, 20, 21, 25, 29, 31, 45, 50, 64, 65, 68, 77, 78, 81

Belajar 7, 10, 11, 20, 24, 39, 40, 42, 43, 46, 56

Bilik 45, 51, 61, 66

C

CCTV [Kamera Litar Tertutup] 62, 63, 64

Colonial 2

Guru 4, 6, 7, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 27, 28, 29, 30, 46, 47, 48, 55, 57, 64, 65, 70, 72, 83

J

Jaga [pengawal keselamatan] 6, 30, 31, 54, 61, 63, 64, 65, 66

Jepun 20, 72

K

Kecemerlangan 40, 79, 81

Kecurian 31, 61, 62, 63, 64, 65, 68, 69

Kelas 10, 11, 20, 22, 24, 33, 39, 46, 47, 72, 74

Kemudahan 24, 27, 41, 43, 49, 55, 77

Kerajaan 22, 25, 26, 32

L

LCE [Lower Certificate of Education] 10, 11, 38, 39

M

Masa 7, 10, 11, 20, 24, 32, 40, 41, 43, 46, 56

Masjid 32, 77, 79, 80

MCE [Malaysian Certificate of Education] 12, 38, 39

N

Nasihat 4, 79, 80

P

Pengetua 15, 23, 28, 30, 31, 32, 33, 55, 61, 63, 64, 65, 70, 71, 74

Pengiktirafan 16, 73

S

Sejarah 1, 10, 15, 16, 17, 20, 29, 83, 84, 88, 90, 92, 93, 94,

Subjek 11

T

Tahun 2, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 22, 23, 25, 30, 32, 46, 50, 52, 59, 62, 71, 74, 77

Tingkatan 11, 14, 17, 21, 24, 28, 29, 35, 36, 38, 39, 40

U

Umur 6, 7, 83

Universiti 12, 13, 29, 84

Yuran 35, 36, 37, 58, 86, 87

RUJUKAN

RUJUKAN

Haji Md Zain Bin Ab. Hamid. (2019, May 5). Personal interview

Sejarah sekolah. (n.d.). Retrieved from <http://www.smksis.edu.my/profil-sekolah/sejarah-sekolah>

Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim (1). (n.d.). Retrieved from <http://www.smksis.edu.my/>

Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Ibrahim (1). (2017, January 05). Retrieved from [https://ms.wikipedia.org/wiki/Sekolah_Menengah_Kebangsaan_Sultan_Ibrahim_\(1\)](https://ms.wikipedia.org/wiki/Sekolah_Menengah_Kebangsaan_Sultan_Ibrahim_(1))

LAMPIRAN

Gambar 1: Penyampaian cenderamata kepada Cikgu Haji Md Zain Bin Ab. Hamid

Gambar 2: Dari kiri Nur Arina Ayuni Binti Mohammad Razuki, Cikgu Haji Md Zain Bin Ab. Hamid dan Nor Ain Izati Binti Ibrahim

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

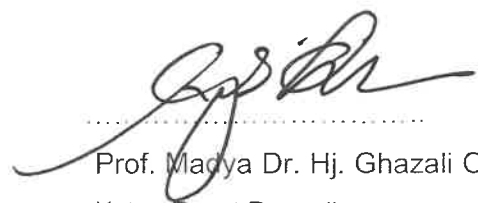
Kelantan

PERJANJIAN MENGENAI SEJARAH LISAN

Syarat-syarat mengenai wawancara yang telah diadakan antara Universiti Teknologi MARA dengan Haji Md. Jafar Ab. Hamad Pada 5 Mei 2019

1. Pita rakaman hasil wawancara yang tersebut di atas adalah diserahkan kepada Universiti Teknologi MARA untuk disimpan buat selama-lamanya.
2. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA akan mengambil apa-apa tindakan yang difikirkan perlu untuk memelihara pita rakaman ini.
3. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA boleh membuat transkrip pita rakaman dan transkrip-transkrip ini perlu/tidak perlu disemak oleh pengkisah (interviewee).
4. Pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada semua penyelidik sama ada dari Malaysia atau luar negeri yang bertujuan membuat penyelidikan yang sah tanpa syarat-syarat / dengan **syarat**: -
Apabila petikan diambil dari pita rakaman/transkrip ini untuk digunakan di dalam penerbitan, tesis dll. sumbernya hendaklah diakui oleh penyelidik-penyelidik.
5. Adalah dipersetujui bahawa pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada penyelidik-penyelidik dalam dan luar negeri mulai dari ..... (tarikh).
Dipersetujui pada ..... oleh kedua pihak yang berkenaan.

.....
Pengkisah (Tokoh)

.....
Prof. Madya Dr. Hj. Ghazali Osman,
Ketua Pusat Pengajian
Fakulti Pengurusan Maklumat,
Fakulti Sains Pentadbiran dan
Pengajian Polisi & Fakulti Undang-
Undang, UiTM Caw. Kelantan

Surat Kami : 100-CK(HEA 30/7/2)
Tarikh : 18 April 2019

KEPADA SESIAPA YANG BERKENAAN

Tuan/Puan

**PENGESAHAN PROJEK PELAJAR UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA CAWANGAN
KELANTAN**

BIL	NAMA	NO. PELAJAR
1	NUR ARINA AYUNI BINTI MOHAMMAD RAZUKI	2017927531
2	NOR AIN IZATI BINTI IBRAHIM	2017521373

Adalah dimaklumkan bahawa penama di atas merupakan pelajar **IJAZAH SARJANA MUDA SISTEM PENGURUSAN MAKLUMAT (IM245)** dari **FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT** bahagian (5) yang ditugaskan untuk menyiapkan satu laporan projek yang berkaitan dengan mata pelajaran yang mereka ikuti iaitu **ORAL DOCUMENTATION (IMR604)**.

2. Pihak kami mengharapkan kerjasama dari pihak tuan/puan untuk menyumbangkan sebanyak mungkin maklumat yang diperlukan. Segala maklumat tersebut akan kami rahsiakan dan hanya untuk tujuan akademik sahaja. Penyediaan projek ini adalah wajib untuk melengkapkan kursus tersebut. Untuk maklumat lanjut, pihak tuan boleh menghubungi **NUR ARINA AYUNI BINTI MOHAMMAD RAZUKI** di talian **0174550466**.

3. Pihak kami mengucapkan terima kasih di atas kerjasama dan maklumat diberikan.

Sekian, terima kasih.

Yang benar

PROF MADYA DR ZULKIFLI BIN MOHAMED P.S.K
Timbalan Rektor (Akademik)
b.p Rektor